

KIRKKONUMMEN PERUSTURVA/TERVEYDENHOITOPALVELUT

Toimintaohjelma vuosille 2021-2024

Neuvolatoiminta, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto sekä lasten ja nuorten ehkäisevä suun terveydenhuolto

Aaltonen Anna-Lotta
Antonina Carlberg
2021

Sisällys

1	Johdanto/Taustaa	3
1.1	Terveystarkastusvelvoitteet	4
1.2	Organisaatio	4
1.3	Väestö	5
2	Neuvolatoiminnan, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon sekä lasten ja nuorten ehkäisevän suun terveydenhuollon tavoite, tehtävät ja toteutus	6
2.1	Asiakkaat ja henkilöstö	6
2.2	Äitiysneuvola.....	7
2.2.1	Terveystarkastukset ja terveysneuvonta äitiysneuvolassa	7
2.2.2	Äitiysneuvolan perheen laaja tarkastus.....	8
2.3	Lastenneuvola	9
2.3.1	Terveystarkastukset ja terveysneuvonta lastenneuvolassa.....	9
2.3.2	Lastenneuvolan laajat terveystarkastukset.....	9
2.4	Neuvolan perhetyö.....	11
2.5	Neuvolan psykologi.....	11
2.6	Kouluterveydenhuolto	11
2.6.1	Terveystarkastukset ja terveysneuvonta kouluterveydenhuollossa	11
2.6.2	Laaja terveystarkastus kouluterveydenhuollossa	12
2.6.2	Yhteistyö	12
2.6.3	Erikoistutkimukset kouluterveydenhuollossa.....	12
2.6.4	Kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuus	12
2.7	Opiskeluterveydenhuolto.....	13
2.7.1	Terveystarkastukset opiskeluterveydenhuollossa	13
2.8	Ehkäisy- ja seksuaalineuvonta	13
2.9	Tarkastuksista poisjäävät neuvolan ja kouluterveydenhuollon asiakkaat.....	13
2.10	Kuntaan muuttanut uusi perhe.....	14
2.11	Ehkäisevä suun terveydenhuolto.....	14
2.11.1	Ensimmäistä lasta odottavan perheen suun terveydenhuolto.....	14
2.11.2	Alle kouluikäisen lapsen suun terveydenhuolto	14
2.11.3	Kouluikäisten ja opiskelijoiden suun terveydenhuolto.....	15
3	Tuen järjestäminen ja monialainen yhteistyö	15
3.1	Tuen tarpeessa olevien perheiden tunnistaminen	16
3.2	Palvelurakenne, peruspalvelut ja tuen järjestäminen.....	16
3.2.1	Tukimuodot neuvolassa, koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa	17
3.2.2	Tuki varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa	18
4	Oppilas- ja opiskeluhuollon kokonaisuus	18
4.1	Tavoitteena hyvinvoiva lapsi ja nuori	18
4.1.1	Oppilashuollon ohjausryhmä.....	19
4.1.2	Oppilashuoltoryhmät	19

4.2	Esiopetuksen oppilashuolto	19
4.2.1	Esiopetuksen oppilashuollon resurssit	20
4.2.2	Ohjautuminen esiopetuksen kuraattorin asiakkaaksi esiopetuksessa	20
4.2.3	Ohjautuminen esiopetuksen psykologin asiakkaaksi esiopetuksessa	20
4.2.4	Yhteisölliset oppilashuoltoryhmät	20
4.2.5	Yksilökohtainen oppilashuolto	20
4.3	Oppilashuolto perusopetuksessa sekä toisella asteella	21
4.3.1	Sivistystoimen opiskeluhuollon resurssit	21
4.3.2	Yhteisöllinen oppilashuolto	21
4.3.3	Yksilökohtainen oppilashuolto	22
4.4	Monialainen yhteistyö siirtymävaiheissa	22
5	Monialaiset työryhmät Kirkkonummella	24
5.1	Moniarviotiimi neuvolaikäisille	24
5.2	Palvelutiimi	24
5.3	Kuntakonsultaatio	24
5.4	Lasten ja nuorten kuntoutustyöryhmä	25
5.5	Yhteistyö erikoissairaanhoidon kanssa	25
6	Lasten, nuorten ja lapsiperheiden palveluiden kehittäminen Kirkkonummella	25
7	Toiminnan arviointi ja seuranta	26
	Kirjallisuus	26
	Liitteet	27

1 Johdanto/Taustaa

Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä ehkäisevästä suun terveydenhuollosta (338/2011) ohjaa kunnan kansanterveystyöstä vastaavan viranomaisen hyväksymään yhtenäisen toimintaohjelman neuvolatyölle, koulu- ja opiskeluterveydenhuollolle sekä lasten ja nuorten ehkäisevälle suun terveydenhuollolle. Toimintaohjelma on laadittava yhteistyössä sosiaali- ja opetustoimen kanssa (338/2011§4). Asetuksen tavoitteena on vahvistaa ehkäisevää toimintaa, taata yhtenäiset ja alueellisesti tasa-arvoiset palvelut, tehostaa varhaista tukea ja syrjäytymisen ehkäisyä.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen tuottaminen on kuntien tehtävä. Palvelujärjestelmä on sosiaali-, terveys- ja sivistystoimen hallinnoima kokonaisuus peruspalveluita. Sektorirajat ylittävä yhteistyö edellyttää eri toimialojen lainsäädännön tuntemusta. Kutakin toimialaa ohjaa oma lainsäädäntönsä. Keskeiset valtakunnalliset määräykset ja ohjeet, jotka ohjaavat toimintaa, ovat

- Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013 (Finlex)
- Terveydenhuoltolaki 1326/2010 (Finlex)
- Asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta 338/2011 (Finlex)
- Perusopetuslaki 628/1998 (Finlex)
- Laki ammatillisesta peruskoulutuksesta 630/1998 (Finlex)
- Lukiolaki 629/1998 (Finlex)
- Lastensuojelulaki 417/2007 (Finlex)
- Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 785/1992 (Finlex)
- Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 812/2000 (Finlex)
- Sosiaalihuoltolaki (1301/2014, Finlex)
- Nuorisolaki 1285/2016 (Finlex)
- Mielenterveyslaki 1116/1990 (Finlex)
- Päihdehuoltolaki 41/1986 (Finlex)
- Opintotukilaki 65/1994 (Finlex)
- Laki nuorista työntekijöistä 998/1993 (Finlex)
- Valtioneuvoston asetus nuorille työntekijöille erityisen haitallisista ja vaarallisista töistä 475/2006 (Finlex)
- Sosiaali- ja terveysministeriön asetus nuorille työntekijöille vaarallisten töiden esimerkkiluettelosta Asetuksen liitteenä on esimerkkiluettelo nuorille työntekijöille vaarallisista töistä. 188/2012 (Finlex)
- Opiskeluun soveltumattomuuteen ratkaisuja (SORA) SORA-säännökset ovat lainsäädäntökokonaisuus, johon kuuluvat seuraavat lait: laki ammatillisesta koulutuksesta (630/1998), laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta (631/1998), ammattikorkeakoululaki (351/2003) ja yliopistolaki (558/2009).
- Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999 (Finlex)
- Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä 559/1994 (Finlex)
- Tietosuojalaki 1050/2018
- Sosiaali- ja terveysministeriön asetus potilasasiakirjoista 298/2009 (Finlex)
- Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 504/2002 (Finlex)
- Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 380/1987 (Finlex)
- Laki kehitysvammaisten erityishuollosta 519/1977 (Finlex)

Lisätietoja määräyksistä ja ohjeista löytyy mm:

<https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/sote-palvelut/opiskeluhoolto/opiskeluhoollon-lait>

Äitiys- ja lastenneuvolapalvelut sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuoltopalvelut tavoittavat lähes kaikki lapset, nuoret ja lapsiperheet. Palvelujärjestelmä mahdollistaa lasten ja perheiden säännölliset tapaamiset, jolloin terveystarkastukset ja -neuvonta muodostavat saumattoman jatkumon äitiysneuvolasta lastenneuvolaan ja edelleen koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon. Moniammatillinen, kunnan hallintorajat ylittävä yhteistyö vahvistaa perusterveydenhuollon toimintaedellytyksiä ja parantaa yhteistyötä terveyden ja hyvinvoinnin edistämässä sekä palvelujen järjestämisessä.

Lainsäädännön tavoitteena on parantaa väestön tarvitsemien palvelujen yhdenvertaista saatavuutta ja laatua sekä kaventaa väestöryhmien välisiä terveyseroja. Toimintaohjelma on tehty moniammatillisessa työryhmässä ja ohjelmaa tehtäessä on huomioitu työn alla olevia ja/tai äsken päivitettyjä asiakirjoja.

1.1 Terveydenhuoltolain veloitteet

Terveydenhuoltolaki (2010/1326) velvoittaa kuntia järjestämään alueensa asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä sekä sairauksien ehkäisyä tukevaa terveysneuvontaa. Asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä ehkäisevästä suun terveydenhuollosta (338/2011) velvoittaa kuntia tarjoamaan kaikille perheille mahdollisuuden osallistua määräaikaisiin terveystarkastuksiin. Asetus velvoittaa myös selvittämään perheen hyvinvointia haastattelulla ja tarvittaessa muilla menetelmillä.

Lisäksi asetus edellyttää, että kunnan kansanterveystyöstä vastaavan viranomaisen on hyväksyttävä yhtenäinen toimintaohjelma neuvolatyölle, koulu- ja opiskeluterveydenhuollolle sekä lasten ja nuorten ehkäisevälle suun terveydenhuollolle.

1.2 Organisaatio

Kirkkonummen kunnan strategiset päämäärät jaetaan kolmeen päämäärään:

1. Vahvistamme Kirkkonummen elinvoimaa ja positiivista erottuvuutta
2. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia laadukkailla, kuntalaislähtöisillä ja kustannustehokkailla kaksikielisillä palveluilla.
3. Panostamme kestäväen talouteen, yhteistyöhän ja osaamiseen

Kirkkonummella kunnan hallinto on jaettu neljään eri toimialaan, jotka ovat konsernihallinto, perusturva, sivistystoimi ja kuntatekniikka

Kirkkonummen perusturvan organisaatiossa neuvolat ja koulu- ja opiskeluterveydenhuolto kuuluvat perhepalveluiden tulosalueeseen. Lasten ja nuorten ehkäisevä suun terveydenhuolto kuuluu terveystarveluiden tulosalueeseen. Perheiden palveluiden tulosalueen vastuuhenkilönä toimii palvelujohtaja Sirkku Pekkarinen-Keto ja terveystarveluiden tulosalueen vastuuhenkilönä toimii palvelujohtaja Arja Liinavuori. Palvelupäällikkönä perheiden palveluiden terveydenhoitopalveluiden tulostyöyksikössä toimii Anna-Lotta Aaltonen, joka vastaa yksikön toimivuudesta, koordinoinnista sekä seurannasta Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon osastonhoitajan toimii Antonina Carlberg. Johtava ylilääkäri Kaija Hannulalla on lääketieteellinen vastuu. Perusturvajohtaja Jaana Koskela vastaa perusturvan palveluiden (sote-palvelut) kokonaisuudesta.

Kirkkonummella kehitetään osana Länsi-Uudenmaan sotehanketta alueellista perhekeskustoimintaa.

Terveystieteiden palvelut (neuvola sekä koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto) ovat muiden lasten, nuorten ja lapsiperheiden palveluiden ohella osa Kirkkonummen perhekeskusverkostoa.

Perhekeskustoiminnan tavoitteena on, että lasten, nuorten ja perheiden

- avun ja tuen saanti nopeutuu
- tarpeisiin vastaaminen paranee
- voimavarat vahvistuvat
- autetuksi tuleminen mahdollistuu
- osallisuuden tunne vahvistuu
- kohdatuksi tulemisen kokemukset vahvistuvat.

1.3 Väestö

Kirkkonummen kunnan väkimäärä oli vuoden 2020 lopussa 40 133 henkilöä.

Alle kouluikäisten lasten osuus väestöstä on vähentynyt koko maassa, samoin lievästi myös HUS-alueella. Kirkkonummen väestö on ollut nuorempaa kuin maassa keskimäärin, vaikka täälläkin lasten suhteellinen osuus väestöstä on pienentynyt.

Vuonna 2020 alle kouluikäisten lasten osuus väestöstä oli enää 7,35 %, kun se vielä vuonna 2011 oli 10,8 %. (Tuolloin pikkulasten osuus koko maan väestöstä oli 7,8 % ja HUS-alueella 8,3 %.)

Vuonna 2013 alle kouluikäisten osuus väestöstä oli Kirkkonummella 10,19 %. 2016 se oli 8,90 %, 2019 7,66 %.

Lapsiperheiden osuus kirkkonummelaisista perheistä oli vuonna 2019 46,2%. Lapsiperheistä 19,9% on yhden huoltajan perheitä.

Kirkkonummen väestöstä on vuoden 2020 lopussa ollut suomenkielisiä 77,1 %, ruotsinkielisiä 16,0 %, muun kielisiä 6,9 %. Palveluiden turvaaminen ruotsin kielellä on ollut jatkuva haaste. Myös vieraskielisten lapsiperheiden määrä on kasvanut kunnassa. Heidän kanssaan asioidessa käytetään tulkkipalveluita, mikä vaikuttaa varattavien vastaanottoaikojen pituuteen.

Prosentuaalinen osuus (tilaston vuosiluku)	Kirkkonummi	Suomi
Nuorien (ikä 0-6 v.) osuus (2020)	7,4	6,6
Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä	19,0	15,6
Lapsiperheiden osuus perheistä (2019) joista yhden vanhemman perheitä	46,2 19,9	38,0 22,9
75 v. täyttäneiden osuus (2020)	6,5	9,9
Ruotsinkielisten osuus väestöstä (2020)	16,0	5,2
Muun kuin suomen- tai ruotsinkielisten osuus väestöstä	6,9	7,8

Kaavio 4. Tietoa kunnan väestörakenteesta. Taulukossa on sulkeissa ilmoitettu ajallisesti viimeisin käytettävissä oleva luku Sotkanet.fi hakutoiminnan mukaan.

2 Neuvolatoiminnan, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon sekä lasten ja nuorten ehkäisevän suun terveydenhuollon tavoite, tehtävät ja toteutus

2.1 Asiakkaat ja henkilöstö

Terveydenhuoltopalveluihin kuuluvat neuvolatoiminta, joka sisältää lasten-, äitiys- sekä ehkäisyneuvolat. Neuvolassa on myös perheohjaus. Yksikköön kuuluu myös koulu- ja opiskeluterveydenhuolto. Nämä kaikki ovat ehkäisevän terveydenhuollon palveluita. Ehkäisevän terveydenhuollon tavoite on hyvinvoiva lapsi ja perhe. Työn tavoitteena on edistää ja tukea lapsia ja nuoria heidän kasvussaan ja kehityksessään sekä tukea perheitä erilaisissa elämäntilanteissa mahdollisimman varhain yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Terveydenhoitajavakansseja on tällä hetkellä (v. 2021) kaiken kaikkiaan 32, joista neljä on osa-aikaisia. Tämän lisäksi yksikössä on koulu- ja opiskeluterveydenhuollon osastonhoitaja ja palvelupäällikkö. Yksikköön kuuluu myös kaksi neuvolan perheohjaajaa.

Lääkäripalvelut osoitetaan vastaanottotoiminnasta. Neuvolan psykologi palvelut osoitetaan lapsiperheiden palveluiden tulosityksiköstä.

Kirkkonummella on noin 3000 lastenneuvolan asiakasta, äitiysneuvolassa hoidetaan vuosittain 300-370 raskautta ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon piiriin kuuluu noin 6100 oppilasta.

Terveydenhoitopalveluissa resurssit ja asiakkaat jakautuvat taulukon mukaisesti.

<u>Palvelu</u>	<u>Asiakkaat</u>	<u>Terveydenhoitaja resurssit Kirkkonummella</u>	<u>Lääkäri resurssit Kirkkonummella</u>
Synnytyksiä v 2020	320	5,1	0,49
Arvio v 2021***	370		
Lastenneuvolaikäisiä	3000	9,6	0,95
Kouluterveydenhuollon asiakkaita	5138	10,6	1,53
Opiskeluterveydenhuollon asiakkaita	1000	1,5	0,2
Ehkäisyneuvolan resurssi		1,4	0,2

*339 lasta/kokopäivä terveydenhoitaja jos vuosiloman ajaksi ei ole sijaista (STM oppaita 2004: 14)

**Kouluterveydenhuollon suosituksissa mainitaan että kokopäiväistä kouluterveydenhoitajaa kohden on 600, korkeintaan 700 oppilasta tai 140/opp/viikkotyöpäivää. Jos kouluterveydenhoitaja toimii useammassa koulussa, oppilaita tulee olla tätä vähemmän. Kun koulussa on yli 800 oppilasta, on koulussa oltava kaksi päätoimista kouluterveydenhoitajaa. Erityiskoulun ja -luokan oppilaat tarvitsevat noin kolme kertaa keskimäärin enemmän aikaa terveydenhoitajalta ja lääkäriltä (Kouluterveydenhuolto 2002 Stakes oppaita 51)

Opiskeluterveydenhuollossa suositus 570/kokoäiväterveydenhoitaja (STM opiskeluterveydenhuollon opas 2021:14)

Lääkäri: Neuvolatyötä tekevien lääkäreiden mitoituksen lähtökohtana on 2 400 lasta/kokopäivätoiminen lääkäri, kun sijaista ei ole, ja 2 800 lasta/kokopäivätoiminen lääkäri, kun käytettävissä on sijainen. Opiskeluterveydenhuollon lääkärin suositus 1800/lääkäri (STM opiskeluterveydenhuollon opas 2021:14)

*** syntyneet ja lasketut ajat 25.5.21 mennessä

Kirkkonummella on kolme neuvolapistettä, jotka kaikki tarjoavat äitiys-, ehkäisy- ja lastenneuvolapalveluita. Tämän lisäksi on tilanpuutteen vuoksi yhdistetty lastenneuvolan ja koulu-terveydenhuollon toimipiste Laajakallion koululla.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluita tarjotaan pääosin kouluissa.

2.2 Äitiysneuvola

Äitiyshuolto tukee lasta odottavan perheen kokonaisvaltaista hyvinvointia. Raskauden seuranta, raskaudenaikaisten häiriöiden ehkäisy ja varhainen toteaminen tapahtuvat neuvolassa.

Neuvolakäyntien sisältö koostuu Äitiysneuvolaoppaan mukaisista raskauden seurantaan liittyvistä toimenpiteistä ja tutkimuksista, terveysneuvonnasta sekä seulonnoista (mm. Audit, Alkoholin käytön arviointi –kysely, Näin autat tupakoivaa äitiä lopettamaan, Ruoankäyttökysely äitiysneuvolan ravitsemusneuvonnan tueksi, Lasta odottavan perheen voimavarat –lomake, EPDS, Mielialalomake raskausajan ja synnytyksen jälkeisen masennuksen tunnistamiseksi, Lähisuhdeväkivallan suodatin- ja kartoituslomake, Varhaista vuorovaikutusta tukeva haastattelu).

Eryteisesti kiinnitetään huomiota jo raskauden aikana masennuksen ennaltaehkäisyyn ja tunnistamiseen sekä raskausdiabeteksen ennaltaehkäisyyn, seulontaan ja hoitoon. Vauvamyönteistä imetysohjausta annetaan jo raskausaikana.

Raskauden seurantakäynnit vaihtelevat yksilöllisten tarpeiden mukaan. Riskiraskauksien seuranta toteutetaan yhteistyössä äitiyspoliklinikan kanssa. Molempien vanhempien toivotaan mahdollisuuksien mukaan osallistuvan neuvolakäynneille, joilla seurataan raskauden etenemistä, ohjataan terveellisten elintapojen omaksumiseen ja tuetaan vanhempia heidän valmistautuessaan lapsen tuomiin muutoksiin parisuhteessa ja perheessä. Keskeistä on vauvan ja vanhempien myönteisen vuorovaikutuksen tukeminen.

Lasta odottavan naisen ja hänen perheensä erityisen tuen tarve (lisätuen tarve) pyritään tunnistamaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Erityisen tuen tarve on selvitettävä, jos perheessä tai ympäristössä on tekijöitä, jotka voivat vaarantaa raskaana olevan ja sikiön/lapsen terveyttä, kasvua ja kehitystä. Käytännössä lisätuen tarve selvitetään jokaisella tapaamiskerralla ja tuki tulee järjestää viiveettä. Perheen tukemiseksi neuvola tekee tarvittaessa yhteistyötä mm. neuvolan perheohjaajien ja perhesosiaalityön kanssa. Neuvola psykologi on myös keskeinen yhteistyökumppani.

2.2.1 Terveystarkastukset ja terveysneuvonta äitiysneuvolassa

Normaalin raskauden aikana terveystarkastuksia on äitiysneuvolasuosituksen mukaisesti ennen synnytystä ensisynnyttäjälle yhdeksän ja uudelleensynnyttäjälle kahdeksan, synnytyksen jälkeen lapsivuodekäynti joko kotikäyntinä tai neuvolassa ja näiden lisäksi lääkärin tai terveydenhoitajan suorittama jälkitarkastus noin 6 - 12 viikkoa synnytyksestä.

Raskausaikana terveydenhoitaja tapaa odottavan perheen joka käynnillä, tämän lisäksi lääkäri tapaa perheen kaksi kertaa raskauden aikana.

Ensimmäistä lasta odottavalle perheelle järjestetään perhevalmennus. Lastenneuvolan terveydenhoitaja tapaa ensimmäistä lasta odottavan perheen loppuraskauden aikana joko perheen kotona tai neuvolassa. Tämä käynti on osa perhevalmennusta.

Isyyden tai äitiyden voi tunnustaa äitiysneuvolassa jo raskauden aikana. Äitiyden tunnus-
taminen on mahdollista, mikäli hedelmöityshoidosta esitetään hedelmöityshoitoklinikan
antama todistus ja suostumus hedelmöityshoitoon on annettu 1.4.2019 jälkeen. Kun äitiys
tunnustetaan ennen lapsen syntymää, myös tunnustajasta tulee lapsen huoltaja, kun van-
hemmuus on vahvistettu. Ennalta tunnustettu isyys tai äitiys on mahdollista peruuttaa 30
päivän kuluessa lapsen syntymästä ilmoittamalla siitä lastenvalvojalle. Isyyttä tai äitiyttä ei
näin ollen voida vahvistaa ennen kyseisen määräajan päättymistä. Jos isyys tai äitiys on
epäselvä tai muutoin vanhempien niin halutessa, isyyden tai äitiyden selvittäminen ja tun-
nustaminen toimitetaan jatkossakin lastenvalvojan luona lapsen syntymän jälkeen.

Jos vanhemmat asuvat erillään, he voivat sopia lapsen asumisesta ja tapaamisoikeudesta
lastenvalvojan luona lapsen syntymän jälkeen.

2.2.2 Äitiysneuvolan perheen laaja tarkastus

Äitiysneuvolassa järjestettävään laajaan terveystarkastukseen sisältyy aina vanhempien
ja koko perheen terveyden ja hyvinvoinnin arvio. Laajojen terveystarkastusten tarkoituk-
sena on yhteistyössä perheen kanssa muodostaa käsitys syntyvän lapsen, vanhempien
ja koko perheen terveys- ja hyvinvointitilanteesta. Yhteistyössä sovitaan myös mahdoli-
sesti tarvittavista perheen omista ja palvelujärjestelmän toimenpiteistä ja niiden toteutta-
misesta.

Tavoitteena on vahvistaa lapsen, vanhempien ja koko perheen voimavaroja, terveyttä ja
hyvinvointia, varhentaa perheen ja perheenjäsenten tuen tarpeiden tunnistamista, varmis-
taa tuen oikea-aikainen järjestäminen perheelle sekä tehostaa syrjäytymisen ehkäisyä ja
terveyserojen kaventamista.

Yhteistyö erikoissairaanhoidon kanssa

Yhteistyö erikoissairaanhoidon kanssa alkaa jo ensimmäisellä neuvolakäynnillä, jolloin
raskaana oleva ohjataan vapaaehtoiseen seulontatutkimukseen alkua- ja keskiraskaudessa.
Terveystarkastaja tai neuvolalääkäri lähettää raskaana olevan voimassaolevien lähettä-
misindikaatioiden mukaan äitiyspoliklinikan seurantaan, mikäli raskauden seurannassa
havaitaan poikkeavaa.

Siirtyminen lastenneuvolaan

Lapsiperhe siirtyy lastenneuvolan asiakkaaksi, kun lapsi on kahden viikon ikäinen. Äitiys-
neuvolasta tarjotaan tuleville vanhemmille mahdollisuutta tavata lastenneuvolan tervey-
denhoitaja jo odotusaikana; tämä VAVU-tapaaminen järjestetään perheen toiveiden mu-
kaisesti joko kotikäyntinä tai neuvolassa. Lastenneuvolan terveydenhoitaja saa tiedon uu-
desta lapsesta ja perheestä äitiysneuvolan terveydenhoitajalta jo ennen synnytystä.

Synnyttäjä ottaa äitiysneuvolaan yhteyttä sairaalasta kotiutumisen yhteydessä, jolloin so-
vitaan seuraavasta käynnistä äitiysneuvolan terveydenhoitajan kanssa joko kotikäyntinä
tai neuvolassa. Ensimmäinen lastenneuvolan vastaanottoaika varataan joko äitiysneuvo-
lan kautta tai perhe soittaa itse lastenneuvolaan.

2.3 Lastenneuvola

Lastenneuvolassa seurataan lapsen kasvua ja kehitystä sekä tuetaan vanhemmuutta, jakamista ja lasten kasvatusta, jotta lapsella olisi mahdollisimman hyvät edellytykset kasvuun ja terveeseen kehitykseen.

Lastenneuvolan käyntien sisältö koostuu kasvun ja kehityksen seuraamiseen liittyvistä tutkimuksista ja toimenpiteistä, erilaisista seulonnoista, rokotuksista, terveysneuvonnasta sekä perheen hyvinvoinnin kartoituksesta. Erityisesti kiinnitetään huomiota vanhemman ja lapsen vuorovaikutukseen sekä kiintymyssuhteeseen, vanhemmuuteen, vanhempien mielialaan, parisuhteeseen ja päihteiden käyttöön. Terveystottumuksista keskustellaan lähes joka käynnillä. Keskustelu ohjautuu yleensä vanhempien esiin tuomiin asioihin, mutta terveydenhoitajilla on myös erillinen runko siitä, mitä tietyillä käynneillä on otettava puheeksi.

Lastenneuvolat ja varhaiskasvatus tekevät yhteistyötä lapsen kehityksen tukemiseksi.

2.3.1 Terveystarkastukset ja terveysneuvonta lastenneuvolassa

Terveystarkastuksia tehdään alle 1-vuotiaalle vähintään yhdeksän, näistä lääkärin kanssa tehtäviä tarkastuksia on kolme. 1 – 6 -vuotiaalle lapselle tehdään vähintään seitsemän tarkastusta, joista yhdessä lääkärin kanssa tehtäviä tarkastuksia on kaksi. Käynnit sovi- taan kuitenkin perheen ja lapsen yksilöllisten tarpeiden mukaan, joten määrät vaihtelevat.

Lapsen ja perheen terveyttä ja hyvinvointia koskevan tiedon hyödyntäminen (jatkumo) korostuu. Työntekijöiden pysyvyys vaikuttaa luottamuksellisen asiakassuhteen syntymiseen; monet asiat ovat tiedossa, jolloin muuttuneista tilanteista on helpompi keskustella. Työntekijän tulee varata aikaa terveystietoihin ja esitietolomakkeisiin tutustumiseen, esimerkiksi varhaiskasvatuksen kuvaukseen lapsen selviytymisestä ja hyvinvoinnista varhaiskasvatuksessa ainakin 2- ja 4- vuotistarkastuksen yhteydessä. Terveysneuvoajan ja lääkärin tulee sopia tarkastuksiin liittyvästä keskinäisestä yhteistyöstä ja työnjaosta.

2.3.2 Lastenneuvolan laajat terveystarkastukset

Laaja-alaisia terveystarkastuksia on lastenneuvolassa kaiken kaikkiaan kolme. Näihin tarkastuksiin kutsutaan molemmat vanhemmat joko edellisellä neuvolakäynnillä tai erillisellä kutsulla. Laajat terveystarkastukset ovat lapsen ollessa neljän kuukauden ikäinen, 1,5-vuotias sekä 4-vuotias. Laajat terveystarkastukset sisältävät sekä terveydenhoitajan että lääkärin tapaamisen. Laaja terveystarkastus sisältää lapsen terveystarkastuksen lisäksi koko perheen hyvinvoinnin arvion. Laajassa terveystarkastuksessa kartoitetaan lapsen ja hänen perheensä tuen tarve, tehdään suunnitelma tulevista käynneistä sekä mahdollisista jatkolähetteistä.

Laajaa terveystarkastusta varten vanhempia pyydetään pohtimaan etukäteen asioita, joista he haluavat keskustella. Vanhempia pyydetään täyttämään/käyttämään valmistautumisensa tukena esitietolomakkeita (voimavaralomake, audit, Kysely lapsen ollessa 1,5-vuotiaas, Kysely lapsen ollessa 4-vuotias jne.). Neljävuotiaana neuvolassa käydään kahdesti. 4-vuotiaan lapsen tarkastukseen pyydetään myös varhaiskasvatuksen havainnot lapsen kehityksestä. Varhaiskasvatuksen arvio toteutetaan Kuvaus lapsesta varhaiskasvatuksessa -lomakkeella ja varhaiskasvatukseen lähetetään neuvolakäynneiltä viestivastine.

Laajat terveystarkastukset sisältävät arvion mm. seuraavista asioista:

- Koko perheen terveys ja hyvinvointi, yksilöllinen terveysneuvonta
- Lapsen ja vanhempien välinen vuorovaikutus
- Äidin ja isän mieliala, jaksaminen ja parisuhde
- Lapsen ikävaiheen mukainen kasvu ja kehitys: fyysinen, psyykkinen, psykososiaalinen ja neurologinen kehitys
- Puheen ja kielen kehitys, aistien kehitys
- Rokotusohjelman mukaiset rokotukset
- Iloa tuottavat, hyvin sujuvat asiat ja mahdolliset huolenaiheet
- Kasvatuslinjoista ja kasvatustavoista keskustelu: turvalliset ja johdonmukaiset rajat
- Kodin ja lähiympäristön turvallisuus
- Suun ja hampaiden terveys, puhdistustottumukset

Neuvolan henkilökunta, terveydenhoitajat, kättilö-terveydenhoitajat ja lääkärit, hankkivat tarpeen mukaan lisäselvityksiä lapsen tilanteesta perheohjaajilta, puheterapeutilta, toimintaterapeutilta, fysioterapeutilta, ravitsemusterapeutilta tai psykologilta. Myös varhaiskasvatuksen ja suun terveydenhuollon kanssa tehdään yhteistyötä.

Yhteistyö erikoissairaanhoidon kanssa

Lapsi tai perhe lähetetään tarvittaessa erikoissairaanhoidon tutkimuksiin tai hoitoon voimassaolevien lähettämiskriteereiden mukaan. Lääkäri arvioi milloin lähettämiskriteerit täyttyvät.

Lastenneuvolassa käytettävä tukimateriaali/oheismateriaali:

- Vauvaperheen arjen voimavarat -lomake (2 kk ikäisen lapsen perheelle)
- LENE: lapsen neurologisen kehityksen arvio 2,5 – 3v- ja 4v-neuvolassa sekä tarpeen mukaan 5v- ja 6v-neuvolassa
- Kakkoskysely: varhaiskasvatuksen ja neuvolan välinen lomake lapsen puheen ja vuorovaikutuksen kehityksen arvioimiseksi
- KUvasu lapsesta varhaiskasvatuksessa –lomaketta käytetään 4-vuotiaana: varhaiskasvatuksen ja neuvolan välinen lomake lapsen kehityksen arvioimiseksi.
- 4-vuotiaan vanhempien kuvaus lapsesta –lomake sekä vanhempien täyttämät audit-lomakkeet, koko perheen hyvinvoinnin arvioimiseksi
- Lumiukkotesti: 5-vuotiaan puheen kehityksen arvioimiseksi
- Tarvittaessa käytetään Kuvaus lapsesta varhaiskasvatuksessa/esiopetuksessa -lomaketta esikoulun ja neuvolan välisenä lomakkeena lapsen kehityksen arvioimiseksi.
- Terveyskasvatusmateriaalit
- Tietoa alueen lapsiperheille suunnatuista kunnan ja kolmannen sektorin palveluista (asukaspuistot, kotipalvelun perhetyö, seurakunnan kerhot, MLL:n toiminta, kirjasto, kansalaisopisto, urheiluseurat yms.) Perhetoimintaa Kirkkonummella –sivustosta.

Siirtyminen kouluterveydenhuollon palveluihin

6-vuotiaiden neuvolatarkastuksessa kerrotaan vanhemmille, että lapsi siirtyy kouluterveydenhuollon piiriin, ja kouluuntulotarkastus tehdään kesällä ennen kuin koulu alkaa. Kouluterveydenhoitaja on lastenneuvolan terveydenhoitajaan yhteydessä keväällä kouluun ilmoittautumisen jälkeen, jolloin tulevien koululaisten terveystietoja siirretään kouluterveydenhuoltoon. Moniammatillisia nivelvaihepalavereita pidetään keväällä ja kouluterveydenhuolto osallistuu palavereihin tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan oppilashuollon jäsenenä.

2.4 Neuvolan perhetyö

Neuvolassa työskentelee kaksi neuvolan perheohjaajaa. Perheohjaajan työ on perheen tarpeista lähtevää ennaltaehkäisevää ja lyhytkestoista sosiaaliohjauksen keinoin toteutettavaa perhetyötä ja sen tarkoituksena on vahvistaa perheen omia voimavaroja. Keskeinen osa työtä on arkipäivän tilanteiden ohjaus kotikäynnillä. Ohjaukseen kuuluu mm. perheen keskinäisen sekä vanhempien ja vauvan välisen vuorovaikutuksen tukeminen, vauvan hoidossa opastaminen, imetyksen tukeminen, unikoulu, turvallisten rajojen asettamisessa auttaminen sekä arjen rutiinein opastaminen. Neuvolan perheohjaaja tekee myös asiakkaan verkostojen kartoitusta ja niiden luomista sekä palveluohjausta. Lisäksi perheohjaaja ohjaa erilaisia vertaistukiryhmiä yhteistyössä esim. varhaiskasvatuksen kanssa

2.5 Neuvolan psykologi

Neuvolan psykologin työn tavoitteena on vuorovaikutuksen, lapsen kehityksen ja vanhemmuuden tukeminen sekä ongelmien varhainen havaitseminen ja tarvittavan tuen järjestäminen ja suunnittelu. Asiakastyö sisältää ohjausta ja neuvontaa, hoidollista työskentelyä ja lasten psykologisia tutkimuksia. Neuvolapsykologi tekee yhteistyötä muiden lapsiperheiden parissa työskentelevien tahojen kanssa. Työskentely perustuu vapaaehtoisuuteen ja on luottamuksellista.

Neuvolapsykologiin voi olla yhteydessä seuraavissa tilanteissa:

- Raskauteen tai synnytykseen liittyvät asiat huolestuttavat
- Uuteen elämäntilanteeseen tai vanhemmuuteen sopeutuminen on vaikeaa
- Vanhemmalla on synnytyksen jälkeistä tai raskausaikana alkanutta masennusta tai ahdistuneisuutta
- Lapsen kasvuun tai kehitykseen liittyy huolenaiheita
- Lapsen kehitystason arviointi ja seuranta edellyttää psykologisia tutkimuksia
- Harkitaan lapsen lähettämistä erikoissairaanhoidon tutkimuksiin lastenpsykiatrian tai lastenneurologian yksikköön

2.6 Kouluterveydenhuolto

Kouluterveydenhuolto jatkaa lastenneuvolassa aloitettua lapsen kasvun ja kehityksen seurantaa. Kouluterveydenhuollosta tiedotetaan vanhemmille lapsen siirtyessä neuvolasta kouluterveydenhuollon asiakkaaksi.

Kouluterveydenhuolto on ensisijaisesti ennaltaehkäisevää toimintaa. Kouluterveydenhuollon tavoitteena on turvata jokaiselle koululaiselle mahdollisimman terve kasvu ja kehitys ja sen kautta luoda perusta terveelle aikuisuudelle. Tehtäviin kuuluu myös tautien ja sairauksien ennaltaehkäisy, rokotukset, ensiapuvalmiudesta huolehtiminen, terveystarkastus sekä oppilaiden terveydentilan seuranta ja varhainen tuki. Terveystarkastaja osallistuu koulujen terveydellisten olojen seurantaan kolmen vuoden välein.

2.6.1 Terveystarkastukset ja terveystarkastus neuvonta kouluterveydenhuollossa

Oppilaiden terveydentilaa seurataan peruskoulussa vuosittain. Tarkoituksena on seurata ja tukea oppilaan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Luokilla 1, 5 ja 8 on laajempi terveystarkastus, johon kutsutaan huoltaja(t).

Terveydenhoitaja tapaa tiheämmin erityisen tuen tarpeessa olevia oppilaita. Terveydenhoitaja kutsuu tarvittaessa huoltajan ja/tai oppilaan luvalla monialaisen asiantuntija ryhmän koolle. Terveydenhoitaja tekee tiiviisti yhteistyötä huoltajien, muun oppilashuoltohenkilöstön sekä opettajien kanssa.

Oppilas saa tarvittaessa lähetteen erikoissairaanhoidon lääkärin arvion perusteella sekä voimassa olevien lähettämisingindikaatioiden mukaan.

Kouluterveydenhoitajan tehtäviin kuuluu myös terveyttä edistävän tiedon antaminen (esim. päihteet, seksuaalisuus, murrosiän kehitys) sekä osallistuminen erilaisten teemapäivien suunnitteluun ja toteutukseen.

2.6.2 Laaja terveystarkastus kouluterveydenhuollossa

Laajassa terveystarkastuksessa kouluterveydenhoitaja ja lääkäri arvioivat yhdessä oppilaan terveyden ja hyvinvoinnin lisäksi aina myös koko perheen hyvinvointia ja vanhemmat kutsutaan mukaan. Tarkastukseen sisältyy vanhempien haastattelu sekä opettajan arvio oppilaan selviytymisestä koulussa ja tarvittaessa tehdään yhteistyötä muiden oppilashuollon toimijoiden kanssa. Terveyden edistämisen lisäksi tavoitteena on tunnistaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa oppilaan ja hänen perheensä erityisen tuen tarpeet ja järjestää tarvittava tuki sekä seurata tilanteen edistymistä yhdessä laaditun suunnitelman mukaisesti.

Laajan terveystarkastuksen kirjallista yhteenvetoa luokkatasolla (jossa ei henkilötietoja) voidaan viedä yhteistölliseen oppilashuoltoon käsiteltäväksi. Yhteenvetoja, joissa ei ole henkilötietoja, käytetään arvioitaessa luokan ja koulu yhteisön tilaa kokonaisuutena.

2.6.2 Yhteistyö

- Kouluterveydenhoitaja ja -lääkäri toimivat linkkinä muuhun terveydenhuoltoon. esimerkiksi mielenterveyspalveluihin ja erikoissairaanhoidon.
- Kouluterveydenhoitaja on osa oppilashuoltoa, ja yhteistyö muun oppilashuoltohenkilökunnan kanssa on tiivistä, oppilaan hyvinvoinnin ja oppimisen edistämiseksi
- Terveydenhoitaja kutsuu koolle tarvittaessa moniammatillisia yhteispalavereja
- Perhesosiaalityö ja lapsiperheiden palvelut ovat tärkeitä yhteistyökumppaneita oppilaan tuen tarpeen selvittämisessä.
- Syrjäytymisen ehkäisemiseksi huomioidaan siirtymävaiheet eri kouluasteiden välissä (esikoulu – alakoulu – yläkoulu - toinen aste)
- Pidennetty oppivelvollisuus

2.6.3 Erikoistutkimukset kouluterveydenhuollossa

Kirkkonummella järjestetään asetuksen vaatimat erikoistutkimukset yhteistyössä erikoissairaanhoidon, optikkoliikkeen sekä sivistystoimen koulupsykologien kanssa.

2.6.4 Kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuus

Koulujen terveellisten olojen tarkistus suoritetaan kolmen vuoden välein voimassa olevien ohjeiden mukaan yhteistyössä terveystarkastajan ja koulun kanssa.

2.7 Opiskeluterveydenhuolto

Opiskeluterveydenhuollon palveluja tarjotaan Kirkkonummella lukiossa ja ammatillisessa koulutuksessa opiskeleville. Opiskeluhuollon tavoitteena on ylläpitää ja edistää opiskelijoiden hyvinvointia ja opiskelukykyä. Opiskeluterveydenhuoltoon kuuluu myös sairaanhoito- ja palveluiden järjestäminen opiskelijoille, mukaan lukien mielenterveys- ja päihdetyö, seksuaaliterveyden edistäminen sekä suun terveydenhuolto. Terveystarkastajat tapaavat opiskelijoita tarpeen mukaan sairausvastaanoton merkeissä, mutta opiskelijat ohjataan usein terveysaseman vastaanotolle sairauden hoitoon. Opiskelijalla on oikeus saada yhteyttä terveydenhoitajaan koulupäivien aikana.

2.7.1 Terveystarkastukset opiskeluterveydenhuollossa

Lukioissa ja ammattikouluissa kutsutaan terveydenhoitajan tekemään terveystarkastukseen ensimmäisenä vuotena ja tarjotaan mahdollisuus lääkärintarkastukseen toisena vuotena. Kutsuntaikäiset käyvät opiskeluterveydenhuollossa sekä terveydenhoitajan että lääkärin ennakkoterveystarkastuksessa.

Terveystarkastuksessa kiinnitetään erityisesti huomioita päihteisiin, psykososiaaliseen hyvinvointiin ja mielialaan, opiskelukykyyhin sekä seksuaaliterveyteen. Terveystarkastusta kuuluu aina myös tarkastuksen sisältöön.

2.8 Ehkäisy- ja seksuaalineuvonta

Ehkäisyneuvola tarjoaa erityispalveluita, jotka ensi sijassa tähtäävät seksuaaliterveyden edistämiseen. Ehkäisyneuvolassa ohjataan ja tuetaan tarkoituksenmukaisen ehkäisymenetelmän aloittamisessa tai vaihtamisessa, sukupuolitautien ehkäisyssä ja toteutamisessa sekä raskauden keskeytykseen liittyvissä kysymyksissä. Palvelua tarjotaan kirkkonummelaisille painottaen nuorten ja juuri synnyttäneiden ehkäisyä.

Ehkäisy- ja seksuaaliterveysneuvontaa kuuluu myös koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon ja palvelun piiriin kuuluvat myös ulkokuntalaiset opiskelijat.

Terveystarkastaja tekee ehkäisyä aloittavalle henkilölle tarkastuksen, jossa kartoitetaan mm. terveydentilaa sekä päihteiden käyttöä. Seurantakäynnit toteutetaan ehkäisymenetelmästä riippuen terveydenhoitajalla tai lääkärillä.

Myös kierukan asetukset ja vaihdot hoidetaan ehkäisyneuvolassa

Koululaisten seksuaaliterveyskasvatus sisältyy osittain ehkäisyneuvolan toimintaan yhteistyössä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon sekä opetustoimen kanssa. Kirkkonummella ei vielä toteudu maksuton raskauden ehkäisy nuorille.

2.9 Tarkastuksista poisjäävät neuvolan ja kouluterveydenhuollon asiakkaat

Neuvola, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut ovat vapaaehtoisia, mutta tarkastuksista poisjäävientuen tarve on selvitettävä. Mikäli perhe jää saapumatta varatulle neuvolaajalle, terveydenhoitaja ottaa perheeseen yhteyttä ja tiedustelee syytä sekä antaa perheelle uuden ajan. Terveystarkastaja seuraa säännöllisesti potilastietojärjestelmän kautta määräaikaisten terveystarkastuksista poisjääviä perheitä ja lähettää perheelle kutsukirjeen, jossa on valmiiksi varattu neuvola-aika. Mikäli perhe jää saapumatta varatulle ajalle, terveydenhoitaja ottaa yhteyttä asiakkaaseen. Tarvittaessa tehdään kotikäynti.

Kouluterveydenhuollossa oppilaat joko haetaan luokasta tai annetaan varattu aika opettajan kautta oppilaalle. Wilma-järjestelmän kautta lähetetään vanhemmille tietoa terveystarkastuksen ajankohdasta ja vanhemmat voivat myös olla terveydenhoitajaan yhteydessä Wilma-järjestelmän kautta. Kutsukirje lääkärintarkastukseen lähetetään oppilaan mukana kotiin tai Wilma-järjestelmän kautta vanhemmille. Oppilas kutsutaan kahdesti ja mikäli hän ei saavu tarkastukseen toisen kutsun jälkeen, ilmoitetaan asiasta kotiin ja tiedustellaan huoltajan näkemystä oppilaan tilanteesta. Mikäli herää huoli, pyritään saamaan oppilas tarkastukseen. Tarvittaessa kutsutaan monialainen asiantuntijaryhmä koolle ja sovitaan jatkotyöskentelystä.

2.10 Kuntaan muuttanut uusi perhe

Kuntaan muuttanut perhe voi olla neuvolaan yhteydessä soittamalla ajanvaraukseen tai käyttämällä digitaalista palvelua, pyydä apua nappia.

Mikäli perhe ei varaa määräaikaistarkastukseen aikaa, terveydenhoitaja kutsuu perheen neuvolaan, mikäli hänellä on tietoa uudesta perheestä. Neuvolasta ohjataan uudet kuntalaiset ottamaan suun terveydenhuoltoon yhteyttä.

Kouluterveydenhuollossa tieto uudesta oppilaasta tulee koulusihteeriltä tai rehtorilta. Terveydenhoitaja pyytää luvan papereiden tilaamiseen ja pyrkii tapaamaan uuden oppilaan melko pian.

2.11 Ehkäisevä suun terveydenhuolto

2.11.1 Ensimmäistä lasta odottavan perheen suun terveydenhuolto

Vanhemmat vaikuttavat lapsen suun terveyteen juurruttamalla hyvät suuhygieniatottumukset ja terveelliset elintavat lapselleen. Vanhempien oma hyvä esimerkki on tärkeä ja odotusaika on oivallinen aika omaksua näitä tietoja.

Ensimmäistä lastaan odottavalla perheellä on mahdollisuus tulla suun terveydenhuoltoon neuvontakäynnille. Neuvontakäynti on maksuton, mutta jos käyntiin sisällytetään muita toimenpiteitä, kuten suun ja hampaiden tutkimus, on tärkeää informoida sen maksullisuudesta.

Käynnillä kartoitetaan perheen suun terveystottumuksia ja heille annetaan yksilöllisen tarpeen mukaista neuvontaa käyttäen apuna motivoivaa ja voimavarasuuntautunutta keskustelua. Neuvonnan tavoitteena on, että vanhemmat toteuttavat tarpeellista omahoitoa ja ymmärtävät, että vanhempien ravinto-, terveys- ja suun hoitotottumukset ”periytyvät” lapselle (mallioppiminen). Erityisesti huomioidaan, että myös isä harjaa hampaat kaksi kertaa päivässä. Tavoitteena on myös, että vanhemmat tietävät hampaiden reikiintymisen olevan syljen välityksellä tarttuva tauti ja että he ymmärtävät, miten heidän ksylitolin käyttönsä vaikuttaa syntyvän lapsen suun terveyteen.

Terveydenhoitaja ohjaa ensimmäistä lastaan odottavan perheen ottamaan yhteyttä suun terveydenhuoltoon neuvontakäynnin varaamiseksi. Aika varataan vain toisen vanhemman nimellä ja käyntiin varataan 30 - 45 min.

2.11.2 Alle kouluikäisen lapsen suun terveydenhuolto

Alle kouluikäiset kutsutaan suuhygienistin tai hammashoitajan tekemään tarkastukseen 1-2, 3-4 ja 5-6 –vuotiaana. Mikäli yksilöllinen tarve edellyttää, lapsi voidaan kutsua useam-

min tai tarvittaessa ohjata myös hammaslääkärin tutkimuksiin. Tavoitteena on estää bakteeritartunta ja ohjata vanhempia siten, että heillä on riittävät tiedot ja taidot voidakseen säilyttää lapsen hampaat ehjinä. Lisäksi tavoitteena on varmistaa lapsen ja vanhempien hyvä hoitomyöntyvyys ja saada lapsi säännöllisen hammashoidon piiriin. Lapset saavat kutsun ja hoitoa sen mukaan, mikä on heidän riskinsä sairastua suusairauksiin.

Jos lapsi ei saa tarvitsemaansa hammashoitoa ja eikä lasta tuoda hoitoon, lähetetään kotiin ilmoitus poisjäännistä. Perheelle lähetetään uusi aika kolmen kuukauden kuluttua, jos vanhemmat eivät ole varanneet uutta aikaa käyttämättä jääneen tilalle. Mikäli lapsen poisjäännit ovat toistuvia, arvioidaan lastensuojeluilmoituksen tarve.

Jos neuvolassa todetaan, että lapsi ei ole käynyt missään suun terveydenhuollon palveluissa, neuvola voi lähettää vanhempien luvalla yhteydenottopyynnön (lomake) hammashoitolan keskitettyyn ajanvaraukseen.

2.11.3 Kouluikäisten ja opiskelijoiden suun terveydenhuolto

Määräaikainen suun terveystarkastus järjestetään kaikille ensimmäisen, viidennen ja kahdeksannen luokan oppilaille. Samoilla luokilla on myös laajat terveystarkastukset. Suun terveystarkastuksen yhteydessä arvioidaan seuraavien tarkastus- ja tutkimuskäyntien tarve yksilöllisesti ottaen huomioon myös asetuksen mukaiset tarkastusajankohdat. Opiskelijoille on yksilöllinen käynti.

Tarkastuskäyntien tavoitteena on vanhempien osallistaminen, lasten ja nuorten suun terveyden ylläpito ja edistäminen ja se, että lapsi toteuttaa tarpeellista omahoitoa. Suun terveydenhuollon mallissa on kuvattu yksityiskohtaisesti eri ikäryhmille annettava neuvonnan sisältö ja toimenpiteet.

Tavoitteena on myös yhteisöllinen terveyden edistäminen ja yhteistyö kouluyhteisön kanssa. Oppilaan tulee voida tehdä helposti terveellisiä valintoja, kuten vesi janojuomana ja terveelliset välipalat. Koulujen kanssa tehdään yhteistyötä, jotta kouluun ei tuotaisi eikä koulussa myytäsi virvoitusjuomia, makeisia tai muita hampaille vahingollisia tuotteita.

Jos suun terveydenhuollossa todetaan huoli lapsesta, esim. anoreksia, ohjataan lapsi hänen luvallaan kouluterveydenhuoltajalle (lomake).

Jos kouluterveydenhuollossa todetaan, että lapsi ei ole käynyt missään suun terveydenhuollon palveluissa, kouluterveydenhuolto voi lähettää lapsen/vanhempien luvalla yhteydenottopyynnön (lomake) hammashoitolaan tai suun terveydenhuollon keskitettyyn ajanvaraukseen.

3 Tuen järjestäminen ja monialainen yhteistyö

Lasten ja nuorten ehkäisevissä terveystalveissa kaikille annetaan tiedollista ja emotionaalista tukea, osalle erityistä tukea. Asetuksen 338/2011 mukaan terveysneuvonta ja terveystarkastukset on järjestettävä siten että alle kouluikäisen lapsen, oppilaan, opiskelijan ja perheen erityisen tuen tarve tunnustetaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja tarpeenmukainen tuki järjestetään viiveettä.

Tuen tarpeessa olevien perheiden tunnistaminen ja varhaisen tuen järjestäminen ovat olennainen osa terveydenhoitajan työtä. Varhaisella puuttumisella pyritään ennaltaehkäisemään ja helpottamaan lasten, nuorten ja perheiden ongelmia järjestämällä tukea riittä-

vän varhaisessa vaiheessa. Puuttumisen mittarina on työntekijän oma huoli. Lapsia, nuoria ja perheitä pyritään tukemaan heidän omassa toimintaympäristössään. Se työntekijä, jolla huoli herää, ottaa asian puheeksi ja kutsuu koolle monialaisen asiantuntijaryhmän.

Erityisen tuen tarve on selvitettävä, jos lapsen tai nuoren kehitys ja kasvu vaarantuvat. Erityisen tuen tarpeen tunnistaminen ja tuen järjestäminen edellyttävät lisäkäyntejä ja tarvittaessa kotikäyntejä. Tuen järjestämisestä on laadittava suunnitelma yhdessä tukea tarvitsevan ja ikävaiheen mukaisesti hänen perheensä kanssa. Suunnitelman toteutumista on seurattava.

Erityisen tuen tarpeen arvioimiseksi ja tuen järjestämiseksi on tarvittaessa tehtävä yhteistyötä myös kunnan muiden toimijoiden kanssa, esim. varhaiskasvatus, lapsiperheiden kotipalvelu, perhepalvelut, lastensuojelu, muu oppilas- ja opiskelijahuolto, erikoissairaanhoido. (Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta 6.4.2011)

3.1 Tuen tarpeessa olevien perheiden tunnistaminen

Tilanteet, joissa lapsi, nuori, perhe tai raskaana oleva voivat tarvita tehostettua tai erityistä tukea ovat hyvin moninaisia. Tällaisia ovat esimerkiksi:

- Perheen hyvinvointia vaarantavat tekijät, (esim. elämänkriisit)
- Lapsen sairaus, mielenterveysongelmat, käytöshäiriöt sekä neurologisen kehityksen ongelmat
- Raskausajan ongelmat (mm. krooniset sairaudet, sikiön vointiin ja kohdun kasvuun liittyvät huolet ym.)
- Lapseen kohdistunut fyysinen tai psyykinen väkivalta, mukaan lukien kuristusväkivalta ja kiusaaminen, puutteet perushoivassa ja huolenpidossa sekä muu lapsen kaltoinkohtelu ja puutteet perheen keskinäisessä vuorovaikutuksessa
- Toistuva hoitoon hakeutuminen tapaturman vuoksi, mikä voi olla merkki kaltoinkohtelusta
- Vanhempien vakavat sairaudet, mielenterveys- tai päihdeongelmat tai lähisuhde- ja perheväkivalta
- Perheen toimeentuloon ja elinoloihin liittyvän ongelmat

3.2 Palvelurakenne, peruspalvelut ja tuen järjestäminen

Peruspalvelut

- Neuvola, koulu-, sekä opiskeluterveydenhuolto
- Muu oppilashuolto
- Suun terveydenhuollon palvelut
- Varhaiskasvatus
- Esi- ja perusopetus sekä muu sivistystoimen toiminta
- Kasvun- ja oppimisen tuki
- Terveyskeskusvastaanotto

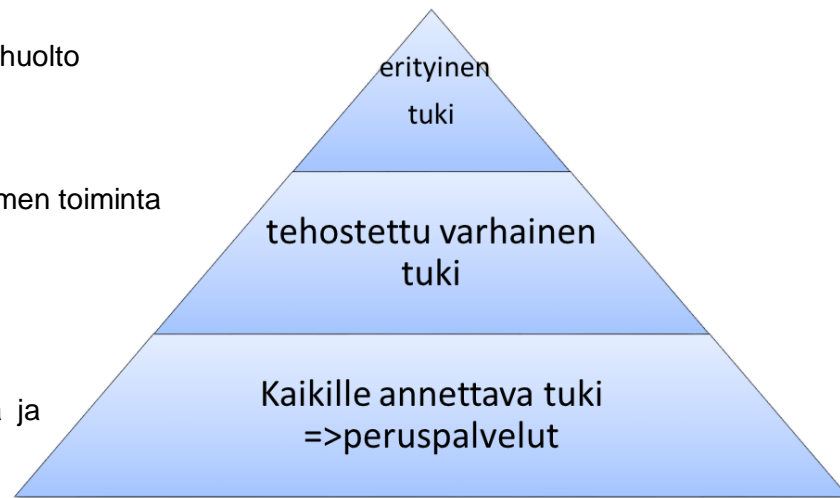
Tehostettu varhainen tuki

- Kasvun- ja oppimisen tuki
- Ylimääräiset käynnit terveydenhoitajalla ja lääkäriellä, tarvittaessa kotikäynnit
- Neuvolan perheohjaaja
- Neuvolan psykologi
- Konsultaatiot (lääkäri, psykologi, erikoissairaanhoido)
- Lapsiperheiden kotipalvelu
- Oppilashuollon tukitoimenpiteet
- Ravitsemus-, puhe-, toiminta-, fysioterapiapalvelut
- Erityisopetus
- Perheneuvola
- Perhesosiaalityö, lastenvalvoja,
- Mielenterveyspalvelut
- Päihdepalvelut
- Monialaiset toimintamallit

Erityinen tuki

Tehostetun varhaisen tuen mallien lisäksi:

- Erikoissairaanhoido
- Keskitetty erityisopetus
- Etsivä nuorisotyö
- Vammaispalvelut
- perhesosiaalityö
- lastensuojelu
- Monialaiset toimintamallit

3.2.1 Tukimuodot neuvolassa, koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa

- Varataan pidempi vastaanottoaika, mikäli tuen tarpeita tiedossa etukäteen (terveys- ja hyvinvointihistoria, esitiedot)
- Perheen osallisuus tuen tarpeen arvioinnissa: perheen voimavarat ja tukiverkosto
- Monialaisen yhteistyön käynnistäminen, huolen havaitsija kutsuu tarvittavat asiantuntijat koolle.
- Lisäkäynnit neuvolassa ja kouluterveydenhuollossa yksilöllisen tarpeen mukaan
- Neuvolan perheohjaat, neuvola psykologi
- Kotikäynnit (terveydenhoitaja, perhetyöntekijä)
- Erityistyöntekijöiden, kuten psykologin, puhe-, toimintaterapeutin konsultointi
- Ohjaaminen ja/tai lähettäminen erityistyöntekijöille tai erikoissairaanhoidoon
- Tuki kehitysympäristöihin: palaute varhaiskasvatukseen, suunnitelluista tukitoimista, suunnitelma perheen arkeen sovitetuista tukitoimista

- Asetettujen tavoitteiden (tunnistettu tuen tarve) seuraaminen tarvittaessa yhteistyössä muiden lapsiperhepalveluissa toimivien kanssa
- Sovitut yhteistyörakenteet, hoito- ja palveluketjut
- Erilaiset menetelmät, IPC, ADHD, lapset puheeksi,

3.2.2 Tuki varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa

Varhaiskasvatus ja esiopetus toteutetaan inklusion periaatteiden mukaisesti. Huoltajien ja lasten osallisuus on erittäin tärkeää, sillä lasta tuetaan hänen vahvuuksiensa kautta ja vanhemmat ovat oman lapsensa parhaita asiantuntijoita.

Varhaiskasvatuksessa lapsen kasvua ja oppimista tuetaan lapsen tarpeiden edellyttämällä tavalla. Lapsen kannalta on tärkeää, että tuki muodostaa johdonmukaisen jatkumon varhaiskasvatuksen aikana sekä lapsen aloittaessa esiopetuksen.

Tuen järjestämisen lähtökohtana ovat lapsen vahvuudet sekä oppimiseen ja kehitykseen liittyvät tarpeet. Kasvun ja oppimisen tuki rakentuu lasten yksilöllisiin tarpeisiin vastaamisesta sekä yhteisöllisistä ja oppimisympäristöihin liittyvistä ratkaisuista. Varhaiskasvatuksessa huolehditaan siitä, että jokainen lapsi kokee itsensä hyväksytyksi omana itsenään sekä ryhmän jäsenenä. Kannustamalla lasta ja antamalla hänelle mahdollisuuksia onnistumisen kokemuksiin tuetaan lapsen myönteisen minäkuvan kehittymistä.

Lapsen tuen tarpeen havaitsemisessa sekä tuen suunnittelussa ja toteuttamisessa yhteistyö lapsen, huoltajan, varhaiskasvatuksen opettajan, varhaiskasvatuksen erityisopettajan sekä varhaiskasvatuksen muun henkilöstön kanssa on tärkeää. Tuen tarpeen havainnointi ja tuen antaminen kuuluvat koko henkilöstölle heidän koulutuksensa, työnkuviansa ja vastuidensa mukaan. Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö osallistuu tarpeen mukaan lapsen tuen suunnitteluun ja arviointiin.

Tuki on kolmitasoista: yleinen tuki, tehostettu tuki ja erityinen tuki. Varhaiskasvatuksessa olevalle lapselle ei tehdä erityisestuen päätöstä. Lapsen kannalta on tärkeää, että tuki muodostaa johdonmukaisen jatkumon varhaiskasvatuksen aikana sekä lapsen aloittaessa esiopetuksen. Liitteenä kolmiportainen tuki esi- ja perusopetuksessa

4 Oppilas- ja opiskeluhuollon kokonaisuus

4.1 Tavoitteena hyvinvoiva lapsi ja nuori

Oppilashuollosta ja siihen liittyvistä suunnitelmista säädetään oppilas- ja opiskelijahuoltoa laissa. Oppilas- ja opiskeluhuollon palvelut jakaantuvat sivistystoimen ja perusturvan kesken. Jatkossa puhumme oppilashuollosta.

Sivistystoimi vastaa esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja Omnian ammattikoulun psykologi- ja kuraattoripalveluista. Perusturva vastaa neuvolaterveydenhuollon sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluista. Palvelut tuotetaan ensisijaisesti kunnan omana palvelutuotantona, jossa painotetaan hallintokuntien yhteistyötä. Kunnan omaa palvelutuotantoa täydennetään tarvittaessa ostopalveluina.

Oppilashuoltotyötä ohjaavat luottamuksellisuus, kunnioittava suhtautuminen lapseen ja huoltajaan sekä heidän osallisuutensa tukeminen. Oppilashuollolla tarkoitetaan lapsen hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa opetusyhteisössä. Lapsella on oikeus saada maksutta oppilashuolto, jota opetukseen osallistuminen edellyttää.

Opiskeluhoitoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko oppilaitosyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoitona. Lisäksi opiskelijoilla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhoitoon.

Opiskeluhoitoon sisältyvät koulutuksen järjestäjän hyväksymän opetussuunnitelman mukainen opiskeluhoito sekä opiskeluhoillon palvelut, joita ovat psykologi- ja kuraattori-palvelut sekä neuvola, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut. Opiskeluhoitoa toteutetaan sivistystoimen sekä perusturvan monialaisena suunnitelmallisena yhteistyönä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa.

Oppilashuollossa painotetaan seuraavia säädöksistä nousevia arvoja:

- Lapsen ja nuoren osallisuus
- Yhteisöllisyys
- Varhainen tuki
- Palveluiden yhdenvertaisuus ja laatu
- Monialainen yhteistyö

Opiskeluhoitolla tarkoitetaan toimintaa, jonka avulla tuetaan yhteisöllistä ja yksilöllistä hyvinvointia sekä terveellistä ja turvallista oppimisympäristön syntymistä, edistetään mielenterveyttä ja ehkäistään syrjäytymistä. Oppilashuollon avulla tuetaan oppimista sekä tunnistetaan ja lievennetään ja ehkäistään mahdollisimman varhain oppimisen esteitä, oppimisvaikeuksia ja opiskeluun liittyviä muita ongelmia. Oppilaiden kanssa keskustellaan erilaisissa ongelmatilanteissa, etsitään ratkaisuja ja motivoidaan oppilasta koulunkäynnissä. Verkostoituminen sekä yhteistyö esiopetuksessa, koulussa, koulun ja kodin välillä sekä koulun ja muiden organisaatioiden välillä on tärkeä työmuoto.

4.1.1 Oppilashuollon ohjausryhmä

Oppilashuollon ohjausryhmä vastaa opetuksen järjestäjäkohtaisen oppilashuollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista. Ryhmä on poikkihallinnollinen ja moniammatillinen, koostuen sekä sivistystoimen että perusturvan edustajista. Ryhmän puheenjohtajana toimii suomenkielisen opetustoimen johtaja.

4.1.2 Oppilashuoltoryhmät

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisesti Kirkkonummella toimii opetuksen järjestäjäkohtainen oppilashuollon ohjausryhmä, koulukohtaiset oppilashuoltoryhmät sekä yksittäisen oppilaan koskevia asioita käsitteleviä tapauskohtaisesti koottavia asiantuntijaryhmiä. Kaikki oppilashuoltoryhmät ovat monialaisia, eli ryhmässä on opetushenkilöstön lisäksi kouluterveydenhuoltoa sekä psykologi- ja kuraattoripalveluja edustavia jäseniä sen mukaan, kun käsiteltävä asia edellyttää.

4.2 Esiopetuksen oppilashuolto

Esiopetuksen oppilashuolto on osa kuusivuotiaiden sekä kaksivuotiseen esiopetuksen kokeiluun osallistuvien viisivuotiaiden esiopetusta lukuvuosina 2021-2023. Oppilashuolto liittyy kiinteästi esiopetuksen tehtävään edistää lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen edellytyksiä. Oppilashuoltotyötä ohjaa lapsen edun ensisijaisuus.

Esiopetuksen oppilashuolto koskee myös pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevia lapsia. Oppilashuoltoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko esiopetusyhteisöä tukevana yhteisöllisenä oppilashuoltona. Tämän lisäksi lapsilla on oikeus yksilökohtaiseen oppilashuoltoon. Monialainen yhteistyö on oppilashuollossa keskeistä.

Päiväkodin johtaja vastaa esiopetuksen toimipaikan oppilashuollosta ja sen tiedottamisesta. Kielikylypesiopetuksen oppilashuolto on osa Gesterbyn koulun oppilashuoltoa.

4.2.1 Esiopetuksen oppilashuollon resurssit

Suomenkielisen esiopetuksen oppilashuollossa työskentelee psykologi ja esiopetuksen kuraattori. Esiopetuksessa on 600 5-6 vuotiasta lasta ja 12 esiopetuksen toimipaikkaa, joista viidessä järjestetään kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu.

Oppilashuollon palvelut ruotsinkielisessä esikoulussa on järjestetty niin että sivistystoimen kaksi koulupsykologia ja kaksi koulukuraattoria vastaavat oppilashuollon palveluista niissä esikoulussa jotka kuuluvat heidän koulujensa alueelle. Kirkkonummella on noin 100 lasta esiopetuksen viidessä yksikössä

4.2.2 Ohjautuminen esiopetuksen kuraattorin asiakkaaksi esiopetuksessa

Esiopetuksen kuraattori ohjaa, tukee ja auttaa esiopetusikäistä lasta ja hänen perhettään sekä esiopetuksen henkilöstöä. Huoltaja voi olla suoraan yhteydessä esiopetuksen kuraattoriin, mikäli on huolta lapsen hyvinvoinnista sosiaalis-pedagogisesta näkökulmasta, sisarusten välisistä suhteista, kiusaamisesta, lapsen kaverisuhteista, vanhemmuuden haasteista, perherakenteen muutoksista tai jatkuvista riitatilanteista.

4.2.3 Ohjautuminen esiopetuksen psykologin asiakkaaksi esiopetuksessa

Esiopetuksen psykologi ohjaa, tukee ja auttaa esiopetusikäistä lasta ja hänen perhettään sekä esiopetuksen henkilöstöä. Huoli voi olla kehityksellinen, oppimiseen liittyvä tai sosiaalisiin vuorovaikutustaitoihin liittyvä. Huoltaja voi olla itse yhteydessä omasta aloitteestaan tai asian voi laittaa vireille varhaiskasvatuksen opettaja, erityisopettaja, neuvolan terveydenhoitaja tai terapeutti. Lähetettä ei tarvita.

4.2.4 Yhteisölliset oppilashuoltoryhmät

Yksikkökohtaiset yhteisölliset oppilashuoltoryhmät (YHR) vastaavat esiopetuksen oppilashuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja toiminnan arvioinnista. Esiopetusyksikön oppilashuoltoryhmää johtaa sen toiminnasta vastaava päiväkodin johtaja/rehtori.

4.2.5 Yksilökohtainen oppilashuolto

- lapselle annettavia terveydenhoitopalveluja, jotka järjestetään terveydenhuoltolain mukaisina ikäryhmälle suunnattuina neuvolapalveluina
- esiopetuksenoppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalveluja
- yksittäistä lasta koskevaa monialaista oppilashuoltoa.

Yksilökohtaisen oppilashuollon tavoitteena on seurata ja edistää lapsen hyvinvointia ja oppimista sekä kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja terveyttä. Esiopetuksen oppilashuollolla on tärkeä merkitys ennalta ehkäisevässä toiminnassa ja varhaisen tuen toteuttamisessa. Lasten yksilölliset edellytykset, voimavarat ja tarpeet otetaan huomioon sekä oppilashuollon tuen rakentamisessa, että esiopetuksen arjessa. Yksilökohtainen oppilashuolto esiopetuksessa perustuu aina huoltajan suostumukseen.

4.3 Oppilashuolto perusopetuksessa sekä toisella asteella

4.3.1 Sivistystoimen opiskeluhuollon resurssit

Oppilashuollon resurssit on kuvattu koulujen lukuvuosisuunnitelmien liitteenä olevissa oppilashuoltosuunnitelmissa ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman Palvelukuvauksissa.

Oppilas- ja opiskeluhoitolaki edellyttää, että koulupsykologi- ja kuraattoripalvelut ovat opiskelijoiden saatavilla esiopetuksesta aina toiselle asteelle saakka. Palvelut järjestetään lain edellyttämässä määräajassa. Oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä työpäivänä sen jälkeen, kun oppilas on tätä pyytänyt. Kiireellisissä tapauksissa keskustelu on järjestettävä samana tai seuraavana päivänä. Kaikissa perusopetuksen kouluissa on käytettävissä koulupsykologi-, koulukuraattori- ja koulunkäyntiavustajapalvelut.

Koulukuraattori

Koulukuraattori on sosiaalityön asiantuntija kouluyhteisössä. Sosiaalisten ongelmien tunnistaminen ja niihin puuttuminen on olennainen osa koulun sosiaalityötä. Koulukuraattori tarkastelee sosiaalisia ilmiöitä kokonaisvaltaisesti yksilön, perheen, ryhmän ja kouluyhteisön tasolla. Koulukuraattorityössä edistetään oppilaiden sosiaalista kasvua ja arjen sujumista, toimintakykyä ja vuorovaikutussuhteita. Koulukuraattorityön tavoitteena on oppilaiden hyvinvoinnin, sosiaalisen kehityksen ja koulunkäynnin tukeminen sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin edistäminen sosiaalityön keinoin.

Koulupsykologi

Koulupsykologi on lapsen ja nuoren psykologisen kehityksen, psyykkisen hyvinvoinnin ja oppimisen psykologian erityisosaaja. Koulussa työskentelevä psykologi tarkastelee ilmiöitä niin yksilön, perheen, ryhmän, yhteisön kuin organisaation näkökulmista. Koulupsykologin työn tavoitteena on edistää oppilaiden psyykkistä hyvinvointia yksilöinä ja yhteisön jäseninä sekä tukea oppimistavoitteiden saavuttamista.

4.3.2 Yhteisöllinen oppilashuolto

Ensisijainen vastuu kouluyhteisön hyvinvoinnista on koulun henkilökunnalla. Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä vastaa koulun oppilashuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Yhteisöllistä oppilashuoltoryhmää johtaa joko rehtori tai virka-apulaisrehtori. Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän jäseniä ovat Rehtorin/apulaisrehtorin lisäksi koulukuraattori, koulupsykologi, kouluterveydenhoitaja/opiskeluterveydenhoitaja, laaja-alainen erityisopettaja ja 7-9 -luokilla opinto-ohjaajat. Lisäksi yhteisölliseen oppilashuoltoryhmään

kutsutaan mukaan oppilaiden, huoltajien, oppilaitoksen henkilökunnan ja yhteistyötahojen edustajia. Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä kokoontuu ennalta sovitusti koulun tarpeiden mukaan. Kokouksista laaditaan vapaamuotoinen muistio.

Oppilashuoltohenkilöstön työskentelyyn kuuluvat vierailut luokissa, oppituntien seuraaminen ja oppilaiden kanssa keskusteleminen. Oppilashuoltoryhmän jäsenet voivat kuulla tukioppilaita tai oppilaskunnan jäseniä. Oppilashuoltohenkilöstö on mukana suunnittelemassa erilaisia teemapäiviä, vanhempainiltoja, kouluun tutustumispäiviä, koulukohtaisia kyselyjä ja erilaisia koulun toimintakulttuurin kehittämiseen tähtäviä toimenpiteitä ja ohjelmia (esim. VERSO, Resto, KiVa-koulu, Askeleittain, Aggression portaat, sosiogrammit, ilmapiiri- ja kiusaamiskyselyt).

4.3.3 Yksilökohtainen oppilashuolto

- oppilaalle annettavia terveydenhoitopalveluja, jotka järjestetään kouluterveydenhuollossa
- oppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalveluja
- yksittäistä oppilasta koskevaa monialaista oppilashuoltoa

Yksilöllinen oppilashuolto keskittyy yksittäisen oppilaan asioihin. Oppilaan terveyteen ja hyvinvointiin liittyvät voidaan käsitellä monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Monialaisen asiantuntijaryhmän kokoaminen perustuu oppilaan ja oppilaan huoltajan kirjalliseen suostumukseen. Ryhmän monialainen kokoonpano perustuu tapauskohtaiseen harkintaan ja käsiteltävään asiaan. Yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella oppilaan asian käsittelyyn voi osallistua tarvittavia yhteistyötahoja tai oppilaan läheisiä. Ryhmän jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää neuvoa oppilaan asiassa tarpeellisiksi katsomiltaan asiantuntijoilta. Ryhmän vastuuhenkilö kirjaa yksilökohtaisen oppilashuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi tarpeelliset tiedot oppilashuoltokertomukseen.

Yksilökohtainen oppilashuolto toteutetaan yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa ottaen huomioon oppilaan ikä ja edellytykset. Oppilaan omat toivomukset on otettava huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten ominaisuuksiensa mukaisesti. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä lastaan käyttämästä oppilashuollon palveluja.

Koulut määrittelevät itse koulukohtaisen toimintakulttuurin. Se voi olla nimettömän konsultaatioajan järjestämistä opettajille oppilashuoltoryhmän kokoontumisen yhteydessä. Opettaja voi myös olla suoraan yhteydessä asiantuntijoihin ryhmän kokoamiseksi. Monialainen asiantuntijaryhmä kootaan (opettaja tai oppilashuollon jäsen, jolle asia kuuluu) kun tarvitaan monialaista näkökulmaa ja osaamista oppilaan tuen varmistamiseksi. Vastuuhenkilö (koolle kutsuja) tiedottaa opetuksen järjestämiseen liittyvät asiat ja sovitut järjestelyt tarvittaville henkilöille esim. Rehtorille.

4.4 Monialainen yhteistyö siirtymävaiheissa

Koulupolun varrella kiinnitetään erityistä huomiota siirtymävaiheisiin: esiopetuksesta alkuopetukseen, toiselta luokalta kolmannelle luokalle, alakoulusta yläkouluun sekä yläkoulusta toiselle asteelle.

Lapsen siirtyessä varhaiskasvatuksesta toiseen ryhmään/yksikköön, tulee vastaanottajan järjestää yhteispalaveri, jossa siirretään huoltajien luvalla/mukana ollen kaikki tarpeellinen tieto lapsen tuen tarpeesta ja lapsen vahvuuksista tulevaan ryhmään.

Opetuksen järjestämistä edellyttävien välttämättömien tietojen siirto ja tieto oppilaan mahdollisesta tarvitsemasta pedagogisesta tuesta tapahtuu nivelpalaverissa. Psykologit ja esiopetuksen kuraattori oppilashuollon työntekijöinä siirtävät esiopetuksesta lapsen oppilashuollolliset tiedot kollegalleen koulun puolelle. Yhteistyön tavoitteina on, että esiopetus, muu varhaiskasvatus ja perusopetus muodostavat johdonmukaisen, lapsen kasvua ja oppimista tukevan jatkumon. Yhteistyöllä varmistetaan esiopetuksen laatua sekä vahvistetaan lasten ja huoltajien osallisuutta

Lapsen siirtyminen esiopetuksesta perusopetukseen edellyttää suunnitelmallista yhteistyötä esiopetuksen ja alkuopetuksen henkilöstön kesken. Tarvitaan oppimisympäristöjen, toimintatapojen ja ohjaavien asiakirjojen molemminpuolista tuntemista. Yhteistyö huoltajien kanssa keskinäisen luottamuksen rakentaminen on tärkeää. Jokaisen lapsen tilanne, oppimisvalmiudet ja tarpeet otetaan huomioon. Lasten mahdollisesti tarvitsema oppimisen ja koulunkäynnin tuki turvataan koulun aloitusvaiheessa ja tarkistetaan aamu- ja iltapäivätoimintaan tai kerhotoimintaan osallistumisen tarpeet ja mahdollisuudet.

Lain edellyttämä erityisen tuen päätöksen tarkistaminen tehdään ennen kolmannen vuosiluokan opintojen alkamista.

Siirtyminen kuudennelta seitsemännelle luokalle edellyttää koulun tai koulujen henkilöstön suunnitelmallista yhteistyötä, opetuksen kannalta tarpeellisten tietojen siirtämistä sekä oppimisympäristöjen, toimintatapojen ja ohjaavien asiakirjojen tuntemista.

Kodin ja koulun välisen vuorovaikutuksen merkitys korostuu siirtymävaiheessa. Siirtymä tarkoittaa oppilaille usein uuteen ryhmään sopeutumista, uusiin opettajiin ja ympäristöön tutustumista sekä uusien työskentelytapojen ja arviointikäytäntöjen kohtaamista. Tällöin on tärkeää, että kotona ja koulussa huolehditaan oppilaiden mahdollisuudesta tuntea olonsa turvallisiksi samalla kun heitä rohkaistaan uusien asioiden kohtaamiseen. Vastuu omasta opiskelusta lisääntyy ja monet tulevaisuuteen vaikuttavat valinnat tulevat ajankohtaisiksi. Oppilaiden kuunteleminen ja arvostaminen sekä heidän osallisuutensa omista asioista ja valinnoista päättämiseen on tärkeää.

Lain edellyttämä erityisen tuen päätöksen tarkistaminen tehdään ennen seitsemännelle luokalle siirtymistä.

Perusopetuksen ja toisen asteen nivelvaiheessa oppilaat suuntautuvat jatko-opintoihin ja tekevät päätöksiä koulutus- ja uravalinnoistaan. Siirtymä edellyttää suunnitelmallista ja monialaista yhteistyötä sekä vuorovaikutusta oppilaiden ja huoltajien kanssa. Tavoitteena on antaa oppilaille mahdollisimman hyvät valmiudet edetä perusopetuksesta seuraavaan koulutusvaiheeseen sekä turvata opiskelun edellytykset ja hyvinvointi. Siirtyminen kohti uutta elämänvaihetta edellyttää nuorilta lisääntyvää elämäntaitoa, itsenäisyyttä ja vastuullisuutta. Koulu tukee oppilaita tässä kehitysprosessissa, jolloin oppilaanohjauksen ja oppilashuollon merkitys korostuu.

Perusopetuksen siirtymävaiheissa psykologit ja kuraattorit oppilashuollon työntekijöinä siirtävät oppilaan oppilashuollolliset tiedot kollegalleen seuraavalle vuosiluokalle. Kouluterveydenhuollon terveystiedot siirtyvät kouluasteesta toiselle.

Oppilashuollon palvelut laajennetun oppivelvollisuuden aikana

Laki, joka säätelee oppivelvollisuuden laajentamista 18-ikävuoteen asti, astuu voimaan 1.8.2021. Oppilaita tuetaan tehostetulla henkilökohtaisella oppilaanohjauksella siirtymävaiheessa perusopetuksesta toiselle asteelle. Tehostetussa oppilaanohjauksessa olevalle oppilaille voidaan tarvittaessa antaa yksilöllistä oppilashuoltoa tai kutsua koolle monialainen

asiantuntijaryhmä. Yksilöllinen oppilashuolto tai monialaisen asiantuntijaryhmän tuki toteutetaan yhteisymmärryksessä oppilaan ja huoltajan kanssa.

Monialaisessa asiantuntijaryhmässä on mukana huoltajan ja oppilaan lisäksi opinto-ohjaaja, oppilashuollon edustus (koulukuraattori, koulupsykologi, kouluterveydenhoitaja) ja pedagogisen henkilöstön edustus. Tarvittaessa mukana on myös sosiaalityöntekijä. Ryhmä suunnittelee oppilaan kokonaistilanteen edellyttämät tukitoimet. Oppilashuolto toimittaa opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot toisen asteen opetuksen järjestäjälle.

Niiden oppilaiden osalta, jotka eivät ole saaneet toisen asteen opiskelupaikkaa, selvitetään yhdessä oppivelvollisen ja hänen huoltajansa kanssa mahdollisuudet suorittaa opintonsa muussa oppimisympäristössä tai hakeutua muuhun tutkintokoulutukseen valmistavaan koulutukseen.

Oppivelvollisella on oikeus tilapäisesti keskeyttää opintonsa tietyistä painavista syistä. Näissä tilanteissa oppivelvollinen saa tarvittaessa oppilashuollon palveluita. Tarvittaessa oppivelvollinen ohjataan hakeutumaan myös muiden tarkoituksenmukaisten palveluiden piiriin (sosiaali- ja terveystyö, nuorisotoimen palvelut tai kuntoutuspalvelut). Etsivä nuorisotyö ja ohjaamo voi toimia oppivelvollisen nuoren tukena.

Jos oppivelvollisuus jatkuu tilapäisen keskeyttämisen jälkeen, opiskelija ohjataan palaamaan koulutukseen, ja hänelle osoitetaan opiskelupaikka joko tutkintokoulutukseen valmistavasta koulutuksesta tai toisen asteen koulutuksesta.

5 Monialaiset työryhmät Kirkkonummella

5.1 Moniarviotiimi neuvolaikäisille

Tukitoimien suunnittelu ja toteuttaminen alkaa lapsen kasvuympäristössä välittömästi perheen omaa toimijuutta tukien. Moniarviotiimi muodostuu alle kouluikäisen lapsen ja perheen tarpeiden perusteella seuraavista palveluista: puhe-, toiminta- ja ravitsemusterapia, lastenneuvola ja varhaiskasvatuksen psykologipalvelut, perheneuvolan palvelut sekä neuvolan perhetyö

5.2 Palvelutiimi

Monialainen asiantuntemus oman kunnan palvelutarjonnasta joka edistää perustason toimijoiden yhteistyötä ja pyrkii koordinoimaan palveluja oikea-aikaisiksi. Palvelutiimiin tuodaan asioita, kun kunnan oman palvelut kartoitetaan, ennen kun lähetetään erikoissairaanhoidon.

Palvelutiimissä on edustus perusturvasta ja sivistystoimesta

Palvelutiimi voi ohjata kunnan omiin palveluihin jolloin asiakasta on priorisoitava.

5.3 Kuntakonsultaatio

Kerran kuussa pidettävä erikoissairaanhoidon lastenneurologin, lastenpsykiatrin, neuropsykologin yhteiskonsultaatio

Pääasiassa 0-13 vuotiaitten lasten konsultaatioon

Paperikonsultaatio (asiakas ei ole läsnä, suullinen lupa saatu). Kaikki asiakirjat pitää olla toimitettuna terveydenhoitaja Antonina Carlbergille viimeistään kolme viikkoa ennen.

Lääkäri tekee konsultaatiolähetteen erikoissairaanhoidon

Kun tarvitaan erikoissairaanhoidon näkökulma ja erityisosaamista. ”Huoltenhaltija” (esim. koulupsykologi, terveydenhoitaja, koululääkäri) osallistuu. Konsultaatioon osallistunut koululääkäri kirjaa, ja informoi jatkosuunnitelmasta

5.4 Lasten ja nuorten kuntoutustyöryhmä

Kirkkonummella toimii lasten ja nuorten kuntoutustyöryhmä, joka kokoontuu noin kerran kuussa

Ryhmä on moniammatillinen asiantuntijaryhmä, joka toimii yhteistyössä huoltajien sekä mm, neuvolan, varhaiskasvatuksen, kouluterveydenhuollon, muun oppilashuollon, kuntoutuksen asiantuntijoiden, perhesosiaalityön, lapsiperheiden palveluiden, kehitysvammahuollon ja muiden sidosryhmien kanssa.

Neuvola- ja kouluikäisten lasten ja nuorten asian voi tuoda kuntoutustyöryhmään silloin, kun tarvitaan lisäapua lapsen laaja alaiset usean osa alueen häiriön selvittelyssä ja kuntoutuksen suunnittelussa perusterveydenhuollossa ja mahdollisia jatkotutkimuksia erikoissairaanhoidossa. Haasteet voivat liittyä lapsen kehitykseen liittyen, kielen kehityksen häiriöihin, aktiivisuuden/ tarkkaavaisuuden vaikeuksiin, sosioemotionaalisiin vaikeuksiin, tai laaja-alaiseen usean kehityksen osa-alueen häiriöihin tai oppimisvaikeuksiin.

5.5 Yhteistyö erikoissairaanhoidon kanssa

Jos tarvitaan erikoislääkärin tutkimuksia, hoitoa tai kuntoutusta, potilas lähetetään erikoislääkärijohtoiseen sairaalaan tai poliklinikalle. Yhteistyö erikoissairaanhoidon hoituu voimassaolevien lähettämiskriteereiden sekä hoitoketjujen mukaan. Lääkäri arvioi milloin lähettämiskriteerit täyttyvät.

6 Lasten, nuorten ja lapsiperheiden palveluiden kehittäminen Kirkkonummella

Perusturvan organisaatio uudistettiin tammikuussa 2021 elinkaarimallin mukaiseksi. Kaikki lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelut on koottu samalle perhepalveluiden tulosalueelle. Yhteistyö kunnan sivistys- ja vapaa-aikapalveluiden, järjestöjen ja seurakuntien kanssa on tärkeää palveluiden kehittämisessä.

Osana Länsi-Uudenmaan sote-hanketta kehitetään alueellista perhekeskustoimintaa ja Kirkkonummi on mukana tässä kehittämistyössä. Vuoden 2021-2022 on tarkoitus tarkastella ja jakaa hyviä käytäntöjä ja toimintamalleja. Vuonna 2022 valmistuvan Kirkkonummen hyvinvointikeskuksen kolmanteen kerrokseen keskitetään suuri osa Kirkkonummen perhekeskuksen palveluista. Toimintojen sijoittuminen saman katon alle tuo mukanaan sujuvat palveluketjut ja monialaisen yhteistyön.

Apotti-tietojärjestelmä otetaan niin ikään käyttöön Kirkkonummen perusturvassa vuonna 2022. Eri asiakasprosessien kehittämisessä Apotti-hanke on ollut suureksi avuksi. Tiedonkulku eri viranomaisten välillä helpottuu ja digitaaliset palvelut kuntalaisille lisääntyvät.

Tiedottaminen lasten, nuorten ja lapsiperheiden asioista on tärkeää ja entistä useampi haluaa saada tiedon verkkosivujen kautta. Perhetoimintakirkkonummella sivut kokoavat lapsiperheille tarkoitettuja kunnan, seurakunnan ja järjestöjen tapahtumätietoja. Tapahtumien tiedot julkaistaan kunnan tapahtumakalenterissa.

Kirkkonummi on saanut jo vuonna 2017 Unicefin Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen ja työ lapsen oikeuksien parantamiseksi jatkuu edelleen.

7 Toiminnan arviointi ja seuranta

Osavuositarkastuksissa sekä vuositasolla seurataan käyntimääriä eri ikäryhmissä terveydenhoitajien sekä lääkäreiden osalta. Tietoa siitä kuinka moni käy tehostetusti neuvolassa ja koulu- sekä opiskeluterveydenhuollossa on myös mahdollista seurata Avohilmo koodistojen avulla.

Terveyden ja hyvinvointilaitoksen tekemästä kouluterveyskyselystä (kahden vuoden välein) tuottaa monipuolista ja laadukasta seurantatietoa eri ikäisten lasten ja nuorten hyvinvoinnista, terveydestä, koulunkäynnistä ja opiskelusta, osallisuudesta sekä avun saamisesta ja palvelujen tarpeisiin vastaavuudesta. Kirkkonummella tuloksia tarkastellaan useammassa työryhmässä ja laaditaan toimenpidesuunnitelma esille tulevista haasteista. FinLapset-kyselytutkimus tuottaa säännöllistä seurantatietoa alle kouluikäisten lasten ja heidän perheidensä hyvinvoinnista, terveydestä sekä lapsiperhepalveluiden käytöstä ja palvelukokemuksista. FinLapset-kyselytutkimus on jatkoa aiemmalle Lasten terveys, hyvinvointi ja palvelut (LTH). FinLapset-kyselytutkimus (ent. LTH-tutkimus) toteutetaan joka neljäs vuosi. Tiedonkeruu kohdistuu vauvoihin ja 4-vuotiaisiin lapsiin perheineen.

Terveysneuvonnan on perustuttava ajantasaiseen tietoon ja sitä on tarjottava koko perheelle yksilölliset tarpeet huomioiden. Neuvoloissa ja kouluterveydenhuollossa toimivien terveydenhoitajien ja lääkäreiden täydennyskoulutus on oltava suunnitelmallista ja säännöllistä. Perusturvan koulutustyöryhmä pyrkii huomioimaan koulutustarpeet vuosittain sekä pitkäjänteisesti.

Henkilöstön viihtyvyys, hyvät tilaratkaisut sekä joustava työyhteisö ovat merkittäviä työhyvinvoinnin tekijöitä, joita on seurattava ja kehitettävä jatkuvasti.

Yhteistyön sujuvuus moniammatillisesti ja avun saaminen haastavissa asiakaskontakteissa on edellytys työn sujuvuudelle. Suunnitelmia tehdessä on tehtävä yhteistyötä hallinto rajojen yli Kirkkonummen lapsiperheiden hyväksi. Pitkäjänteisyys on seurannassa tärkeää, ja valtakunnallisia suosituksia noudattaen toiminta pysyy laadukkaana. Arvioinnin on oltava suunnitelmallista ja jatkuvaa, asioihin on otettava kantaa talousarvioissa. Koulutuksia suunniteltaessa on huomioitava koko kunnan henkilökunta, joka työskentelee Kirkkonummen lasten hyväksi.

Kirjallisuus

STM julkaisuja 2011/ 338 Neuvolatoiminta, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto sekä ehkäisevä suun terveydenhuolto.
 STM oppaita 2004:14 Lastenneuvola lapsiperheiden tukena
 THL opas 29, äitiysneuvolaopas, suosituksia äitiysneuvolatoimintaan 2013
 Stakes oppaita 51 Kouluterveydenhuolto 2002
 Kirkkonummen esiopetuksen opetussuunnitelma 1.8.2016 alkaen
 Kirkkonummen perusopetuksen opetussuunnitelma 1.8.2016 alkaen
 Kirkkonummen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2019-2022
 Perhepalveluopas 2012
 Lasten ja lapsiperheiden terveys- ja hyvinvointierot (THL raportti 16/2012)
 Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013
 Oppilashuoltolain soveltaminen 12/2015
 Opiskeluterveydenhuollon opas 2020
 Terveellinen, turvallinen ja hyvinvoiva oppilaitos 2015/1

Liitteet

LIITE 1: Äitiysneuvolan käyntirunko

TERVEYSTARKASTUKSET KIRKKONUMMEN ÄITIYSNEUVOLASSA			
Kontakti	Ohjaus ja terveysneuvonta	Tutkimukset	Lähetteet Diagnoosit SPAT-koodit
Rvk 6-8 Puhelu	<p>Palvelutarpeen arviointi: alustavat taustatiedot mm. raskauden kannalta merkittävät sairaudet, aikaisempien raskauksien kulku, mikäli poikkeavaa sekä alkuraskauden terveysneuvonta mm. D-vitamiini, foolihappo, vältettävät ruoka-aineet, sallitut lääkkeet, tupakka, alkoholi</p> <p>Terveysneuvonnan/äitiysneuvolan internet-sivuilta: Esitietolomake, Päihdekysely (molemmat vanhemmat täyttävät) Lasta odottavan äidin ruoka-tottumukset</p> <p>Kutsu vastaanotolle yhdessä puolison kanssa</p>		<p>Liite 1: Neuvolan laboratoriolähetteet</p> <p>Liite 2: Diagnoosit ja spatit</p>
Rvk 8-10 Ensi- käynti 90 min.	<p>Raskaana olevan ja puolison terveydentilan selvitys: aikaisemmat raskaudet ja niiden kulku, raskauden aiheuttamat fyysiset, psyykkiset ja sosiaaliset muutokset perheelle, työn ja riskitekijöiden kartoitus, perhetilanne, perheen tukiverkosto ja tuen tarve</p> <p>Terveysneuvonta: ravitsemus, tupakka ja päihteet, kosmetiikka, liikunta, lantionpohjalihakset</p> <p>Ohjaus: UÄ-seulonnat: varhaisraskauden yhdistelmäseulonta ja keskiraskauden rakennetutkimus Suun terveydenhoito Naistalo eTerveys</p> <p>Kutsu vastaanotolle yhdessä puolison kanssa laajaan terveystarkastukseen sekä suullisesti että kirjallisesti</p>	<p>Perustutkimukset: paino, RR, Hb, U-seula</p> <p>BMI Häkämittaus tupakoiville vanhemmille AUDIT</p>	<p>Lab.lähetteet/ Neuvolanäytteet U-KemSeul U-BaktVi S-Tr1Seul B-VrRAB-Gr S-ÄITSEUL</p> <p>Tarvittaessa ohjaus ja lähete sokerirasitukseen Pt-Gluk-R1 (H 12-16)</p> <p>Sairaalälähete: Sikiöseulonnat neuvoloille (erikoisala 30) Asiointitapa perinteinen/ sähköinen</p>

Ensikäynti	Ajanvaraus lääkärille jo H 10-12, mikäli äidin perussairaus edellyttää lähetettä erikoissairaanhoidon (Lähetämisohteet äitiysneuvoloille)	Voimavaraloma kotiin täytettäväksi	Z34 Normaaliras- kauden seuranta SPAT 1379
Rvk 10 Seerumiseulonta ja neuvolanäytteet www.huslab.fi/ajanvaraus			
Rvk 12 Varhaisraskauden ultraäänitutkimus ja/tai kromosomihäiriöiden seulonta <ul style="list-style-type: none"> - HUS Sikiöseulontayksikkö, Bulevardi 22 A, Helsinki Seulonta-ajanvaraus ja neuvonta puh. 040 575 2466 ma – pe klo 9 - 15 - Lohjan sairaala, Sairaالاتie 8, Lohja 			
Rvk 14-16 Perheen laaja terveys-tarkastus /TH 60-90 min.	Perheen hyvinvoinnin selvittäminen: voimavaralomaan läpikäyminen, mieliala (EPDS tarvittaessa), sairaudet (elämäntilanteeseen vaikuttavat), perheen sisäinen vuorovaikutus, parisuhde, seksuaalisuus, rakentava riitely, lähisuhde- ja perheväkivallan kartoitus (siltoin kun asiakas yksin), odotukset synnytyksestä ja vanhemmuudesta (aikaisemmat kokemukset), tukiverkosto, taloudellinen tilanne Lasketun ajan tarkistus UÄ:n mukaan Neuvolanäytevastausten merkitseminen äitiyskorttiin Sähköinen terveystarkastus ja --valmennus isälle Suullinen ja kirjallinen info: Isyyden tunnistaminen H 32 Perhevalmennuksen esittely Ajanvaraus H 17-18 lääkärikäynnille ja H 22-24 TH-käynnille	Perustutkimukset, sis. jatkossa sikiön syke	SPAT 1197 Laaja tarkastus
Rvk 17-18 Perheen laaja terveys-tarkastus /lääkäri 30 min. (20-40 min.)	Kokonaisarvio perheen hyvinvoinnista ja terveydentilasta huomioiden edeltävä terveydenhoitajan laajan tarkastuksen sisältö ja perheen tarpeet: perhetilanne, parisuhde, vanhemmuus, mieliala (tarvittaessa BDI-seula), jaksaminen kotona ja työssä, myönteiset ja kielteiset raskauteen liittyvät tunteet, muutokset minäkuvassa Raskauden kannalta merkittävät lääketieteelliset tekijät, omaseurannan ohjaus	Papakoe, mikäli edellisestä > 5 v. Sikiön syke EPDS-seula kotiin täytettäväksi (arviointi H 22-24)	Z34 Normaaliras- kauden seuranta SPAT 1197 Laaja tarkastus

	<p>Terveysneuvonta ja tuki (tupakka, alkoholi, lääkkeet, huumeet)</p> <p>Arvio tapauskohtaisesti lisäkäyntien tarpeesta terveydenhoitajan tai lääkärin vastaanotolla</p> <p>Raskauteen ja synnytykseen liittyvät tuntemukset (huolet, fyysinen vointi)</p> <p>Keskustelu sikiöseulonnoista</p>		
Rvk 20 Rakenneultraäänitutkimus			
<p>Rvk 22-24</p> <p>60 min.</p>	<p>Psyykkinen ja fyysinen vointi: ennenaikainen supistelu, selkäongelmat, liitoskivut, mieliala, hälyttävät oireet häiriöiden yhteydessä</p> <p>Terveysneuvonta: työssä jaksaminen, ravitsemus, terveystottumukset, liikunta, seksuaalisuus</p> <p>Informaatio sosiaali-turvaetuuksista: esittele äitiyspakkaus erityisesti maahanmuuttajille Kelan raskaustodistus</p> <p>Keskustelu: perheen tarvitsema tuki synnytyksen jälkeen, vanhempien mielikuva syntymättömästä lapsestaan, toiveet ja huolet, muiden perheenjäsenten odotukset</p>	<p>Perustutkimukset (sis. jatkossa sf-mitan ja sikiön sydänäänten kuuntelun)</p> <p>BCG-kysely</p> <p>Synnytyspelon kartoittaminen VAS-mittari 0-10, 0 = ei synnytyspelkoa, 10 = ehdoton sektioive</p> <p>Lähisuhdeväkivallan lomake (kun asiakas yksin)</p>	<p>Lab.lähetteet/Neuvolanäytteet:</p> <p>Veriryhmä-vasta-aineseulonta RhD-negatiivisille B-VrRAB-Gr B-SikiöRH (H 25-26) Anti-D-immunoglobuliini-suojauksen tarpeen huomiointi</p> <p>Riskiryhmien ohjaus ja lähete sokerirasitukseen Pt-Gluk-R1 H 26-28</p>
Rvk 22-24			
<p>Perhevalmennus ensimmäistä lasta odottaville perheille rvk:lla 24-32. Ensimmäistä lastaan odottavaksi perheeksi katsotaan myös perheet, joissa toinen puolisoista on tulossa ensimmäistä kertaa vanhemmaksi sekä maahanmuuttajaperheet. SPAT 1195 (ryhmätilastointi)</p>			
<p>Keskiraskaudessa käynnit neuvolalääkärin vastaanotolla vain lisäseurantaa vaativien sairauksien tai ongelmien vuoksi. Todistusta lentomatkaa varten ei kirjoiteta. SPAT 1317 Yksilöllisen tarpeen mukainen terveystarkastus</p>			
<p>Rvk 26-28</p> <p>Ensisynnyttäjä Erityisen tuen tarve</p>	<p>Fyysinen ja psyykkinen vointi (työssä jaksaminen, vapaa-aika)</p> <p>Pre-eklampsian oireet, supistelu, sikiön kasvu</p>	<p>Perustutkimukset</p>	<p>SPAT 1379 (ensisynnyttäjän terveystarkastus)</p> <p>SPAT 1317</p>

30-45 min.	Omaseurannan ohjaus ja tuki (hälyttävät oireet ja toiminta niiden ilmetessä)		Yksilöllisen tarpeen mukainen terveystarkastus
Anti-D-immunoglobuliinisuojaus kaikille RhD-negatiivisille äideille raskausviikoilla 28+0–30+6, jos sikiö Rh-positiivinen.			
Rvk 30-32 30-60 min.	<p>Fyysinen vointi: ennakoivat supistelut, selkävaivat, mieliala, ravitsemus, liikunta, ym. terveystottumukset</p> <p>Omaseurannan ohjaus ja tuki (pre-eklampsia, supistelu, kutina, verenvuoto, lapsivesi, sikiön liikkeet)</p> <p>Ohjaus: Imetyksen ja ihokontaktin merkitys Imetyksen turvamerkki –kaavake Liikelaskenta riskiraskauksissa (normaaliraskauksissa ei tarvetta ennen H 41)</p> <p>Tarvittaessa ohjaus synnytyksensuunnittelukäynnille synnytyssairaalan, mm. aikaisempi sektio</p> <p>Isyyden tunnustaminen ja yhteishuoltosopimus, asiakirjojen kopiointi ja alkuperäisten lähettäminen Palvelusihteri Anja Kempe, Kunnantalo, 4.krs. https://www.thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/peruspalvelut/isyyden-selvittaminen/isyyden-tunnustaminen-ennen-lapsen-syntymaa <u>Äitiyslaki voimaan 1.4.2019</u> www.thl.fi/aitiys</p>	Perustutkimukset, sis. jatkossa ulkotutkimuksen	Lähete veriryhmästä-aine-seulontaan niille RhD-negatiivisille, joiden sikiön RhD-positiivinen, ja niille RhD-negatiivisille ja RhD-positiivisille, jotka ovat saaneet verensiirron tai joiden lasta on hoidettu keltaisuuden takia (H 35-36)
Rvk 30-32			SPAT 1399 Isyyden tunnustaminen
<p>Lastenneuvolan terveydenhoitajan VAVU-haastattelu osana perhevalmennusta kotikäynnillä tai vastaanotolla ensimmäistä lasta odottavalle perheelle rvk:lla 35-36</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ennakoidut muutokset perhe-elämässä, muutoksista syntyvien tilanteiden ratkaiseminen, isän tärkeys äidille ja lapselle, isyyden merkitys miehelle, masennus, perheen talous ja ympäristö - Äidin minäkuva, raskauden tuomat muutokset ja miltä ne ovat tuntuneet, huolenaiheet, imetys ja siihen liittyvät odotukset, synnytykseen liittyvät odotukset ja pelot, toiveet tuesta synnytyksen jälkeen, tukiverkoston kartoittaminen - Vauvan perushoito ja tarvikkeet, turvallisuus - Siirtyminen äitiysneuvolasta lastenneuvolaan - Lastenneuvolatoiminnan esittely 			
Rvk 35-36 TH + lääkäri	Lääkäri: Fyysinen ja psyykinen vointi (tarvittaessa PDS/BDI-seulat) gynekologinen tutkimus, lapsiveden määrän arviointi, sikiön tarjonta, painoarvio,	Terveydenhoitaja: Perustutkimukset	

<p>20+20 min.</p>	<p>synnytystavan arvio, lähestyvän synnytyksen merkit (huolet, pelot), loppuraskauden riskien arviointi, loppuraskauden ja synnytyksen jälkeinen seksuaalisuus, perhesuunnittelu synnytyksen jälkeen, imetys</p> <p>Tarjonnan tarkistus ultralla, mikäli epäily poikkeavasta tarjonnasta. Selkeät perä- ja poikkitilat lähetetään synnytyssairaalaan</p>	<p>Sf-mitta Vastasyntyneen metabolinen seulonta-info Kalaöljyvalmistesten käytön lopetus (viimeinen raskauskuukausi)</p>	
<p>Rvk 37-41</p> <p>Käynnit 2 viikon välein, tarvittaessa tiheämmin 30-45 min. Rvk 37-41</p>	<p>Fyysinen vointi, mieliala</p> <p>Omaseurannan ohjaus ja tuki (vrt. rvk 30-32)</p> <p>Ohjaus: Synnytystä ennakoivat merkit ja sairaalan lähtö Rintojen lypsäminen raskausaikana alkaen H 38 Liiketarkkailun aloittaminen H 41</p> <p>Keskusteluteemat raskauden viimeisen kuukauden aikana: valmentautuminen vauvan syntymiseen, imetys, vanhemmuus, parisuhde, isän rooli ja isyysloma, synnytykseen liittyvät kysymykset, aika synnytyksen jälkeen, masennus, tukiverkko</p> <p>Informaatio: yliaikaisen raskauden seuranta ja yliaikaisuuskontrollin varaaminen synnytyssairaalaan</p>	<p>Perustutkimukset</p>	
<p>Rvk 40+12 Yliaikaisuustutkimus / synnytyssairaala</p> <ul style="list-style-type: none"> - Espoon sairaalan käynnistysyksikkö puh. 09-47183201 klo 13-14.30 - Naistenklinikan käynnistysyksikkö puh. 09-47172900 klo 13-14.30 			
<p>3-7 vrk synnytyksen jälkeen Lapsivuodekäynti neuvola / koti</p> <p>60 min tai 2 t 30 min</p>	<p>Molempien puolisoitten raskaus- ja synnytyskokeemus</p> <p>Mieliala</p> <p>Imetys</p> <p>Fyysinen toipuminen (kohdun supistuminen, episiotomian/repeämän tarkistus, jälkivuodon ja rintojen tarkistus)</p> <p>Vastasyntyneen tutkimus (paino, yleistila, perustoinnot)</p> <p>Ohjaus/havainnointi: Varhainen vuorovaikutus ja vanhemmuus Lapsen hoito Sisarusten huomiointi Tukiverkosto</p>		<p>Äiti: Diagnoosi Z39.1 SPAT1200</p> <p>Lapsi: Diagnoosi Z00.1 SPAT 1315 Palvelumuoto T22</p>

	<p>Kodin turvallisuus Parisuhde, seksuaalisuus, ehkäisy Lantionpohjanlihasten kuntouttaminen Jälkitarkastusajan varaaminen Vastasyntyneen neuvolaseuranta, tarvittaessa ajanvaraus lastenneuvolaan</p>		
<p>5-12 vkoa synnytyksen jälkeän jälkitarkastus</p> <p>TH + lääkäri 20 min+20 min</p> <p>Koulutuksen saanut TH tai kättilö 45 min</p>	<p><u>5 viikkoa:</u> Keisarileikkaus Ei imetystä (ehkäisy) Perussairaudet (laboratoriokokeet ja lääkityksen tarkistaminen) Alatiesynnytysrepeämät (kontrolli 3 kuukautta)</p> <p><u>7-8 viikkoa:</u> Normaali alatiesynnytys</p> <p>Jälkitarkastuksen keskeinen sisältö: synnyttäneen naisen kokonaistilanteen selvittäminen ja synnytysvaurioiden havaitseminen</p> <p>Raskaus- ja synnytyskokemus, synnytys-VAS</p> <p>Psyykinen toipuminen: Yleinen vointi ja selviytyminen Vanhempana jaksaminen, oma aika Isän vanhemmuus Parisuhde, seksuaalisuus EPDS-lomake tarvittaessa</p> <p>Äimä ry vertaistukiyhdistyksen esite</p> <p>Fyysinen toipuminen: Gynekologinen terveydentila (inspektio, palpaatio), repeämät, emätin, kohdunsuu, valko-/jälkivuoto, kohdun koko, sivuelimet Lantionpohjan toimintahäiriöt Laskeumat</p> <p>Terveysneuvonta: Ravitsemus Lantionpohjan lihaksiston vahvistaminen, liikunta, lepo Imetyksen ja varhaisen vuorovaikutuksen tukeminen Rintojen terveydentila Raskauden ehkäisy ja seksuaaliterveysneuvonta Kelan todistus jälkitarkastuksesta</p>	<p>Perustutkimukset RR, Hb, U-seula Paino, BMI</p> <p>Papa-koe 3-5 v. välein aikaisintaan 6 kk synnytyksen jälkeen tai kuukautisten alettua (ehkäisyneuvola tai seulonta)</p> <p>Ehkäisyneuvolan yhteystiedot</p>	<p>Ruokavaliohoitoinen raskausdiabetes: Pt-Gluk-R, Lipidit 12 kk synnytyksen jälkeen</p> <p>Insuliinihoitoinen raskausdiabetes: Pt-Gluk-R 6 vkoa synnytyksen jälkeen</p> <p>Hypotyreoosi: TSH ja T4v, jos tyroksiinianosta on muutettu raskauden aikana</p> <p>Hepatogestoosi: Alat ja sappihapot</p> <p>TH (+ lääkäri): Diagnoosi Z39.1 SPAT 1200</p> <p>Terveydenhoitajan tai lääkärin tekemä jälkitarkastus Diagnoosi Z39.2 SPAT 1380</p>

E-LK 2/2014
RA 11/2017
E-LK 3/2019 11/2020

Liite 2

<https://huslab.fi/ohjekirja/index.html>

Laboratoriolähete Valikko LAB9 Neuvolanäytteet:

1483 Pt-Gluk-R1
4469 B –VRAb-Gr / 5250 B –SikiöRH / 6095 B –VRAbGrS / 20629 VRisäGr
8704 S –ÄITSEUL
4548 S –Tr1Seul
4550 S –Tr2Seul
1024 P –ALAT
3379 fS –Sappih
2474 B –PVKT
4826 P –Ferrit
4594 P –CRP
4156 S –ParvAb
21251 P –hCG-tot

1181 U –KemSeul
1155 U –BaktVi
4206 U –ChtrNhO
4816 U -CtGcNhO

19365 FI-BaktVr
8577 FI-HiivaVi

LIITE 3: Määräaikaiset terveystarkastukset

Taulukko 1. Määräaikaiset terveystarkastukset lapsen ensimmäisen ikävuoden aikana

Terveystar- kastus	1-4 vkoa	4-6 vkoa	2kk	3kk	4kk	5kk	6kk	8kk	(10kk)	12 kk
Laaja ter- veys- tarkastus					x					
Terveyden- hoit. tarkastus	x	x	x	x	x osa laajaa terveys- tark	x	x	x	(x)	x
Lääkäriin tarkastus		x			x osa laajaa terveys- tark			x		

Taulukko 2. Määräaikaiset terveystarkastukset ensimmäisen ikävuoden jälkeen

Terveystar- kastus	18 kk	2v	3v	4v	5v	6v
Laaja terveys- tarkastus	x			x		
Terveydenhoit. tarkastus	x osa laajaa terveystar- kastus	x	x	x osa laajaa terveystar- kastus	x	x
Lääkäriin tarkastus	x osa laajaa terveystar- kastus			x osa laajaa terveystar- kastus		

Taulukko 3. Määräaikaiset terveystarkastukset kouluterveydenhuollossa

Terveystar- kastus	1 lk	2.lk	3lk	4.lk	5.lk	6.lk	7.lk	8.lk	9.lk
Laaja terveys- tarkastus									
Terveydenhoit. tarkastus	x osa laajaa terveystar- kastus	x	x	x	x osa laajaa terveystar- kastus*	x	x	x osa laajaa terveys- tark	x
Lääkäriin tarkastus	x osa laajaa terveystar- kastus				x osa laajaa terveystar- kastus			x osa laajaa terveys- tark	

Taulukko 4. Määräaikaiset terveystarkastukset opiskeluterveydenhuollossa

Terveystar- kastus	1. vuosi	2.vuosi	3.vuosi
Terveydenhoit. tarkastus	x		
Lääkäriin		x	

tarkastus

LIITE 4: Lastenneuvolan käyntirunko päivitetty 11.5.21
Kirkkonummen lastenneuvolat

Tarkastusten sisältö perustuu THL:n lastenneuvolakäsikirjan ohjeisiin <https://thl.fi/fi/web/lastenneuvolakasikirja>

Kirkkonummen lastenneuvolat

28.03.2019

Tarkastusten sisältö perustuu THL:n lastenneuvolakäsikirjan ohjeisiin <https://thl.fi/fi/web/lastenneuvolakasikirja>

Jos huomaat lastenneuvolakäsikirjan ohjeen muuttuneen Kirkkonummen ikäkausitarkastusrungon ohjeesta, laitathan viestin muille lastenneuvolan terveydenhoitajille.

KONTAKTI	TUTKIMUKSET	KESKUSTELUN AIHEET	JAETTAVA MATERIAALI
<p>VAVU – käynti ennen vauvan syntymää ensimmäistä lastaan odottaville vanhemmille LNLA:ssa tai kotona.</p> <p>th 60min</p> <p>A98 SPAT1195 SPAT1334</p>		<ul style="list-style-type: none"> Tutustuminen info Kirkkonummen kunnan lastenneuvolatoiminnasta ja lapsiperheiden palveluista vanhemmuuteen ja vauvan hoitoon liittyvistä asioista keskustelu vanhempia askarruttavista asioista keskustelu perheen lähiverkoston kartoitus <p>Käy vanhempien kanssa läpi viimeistään 2kk käynnillä ja merkitse Pegasoksen perhetieto-sivulle:</p> <ul style="list-style-type: none"> vanhempien terveystottumukset vanhempien kasvutapa vanhempien ja lähisuvun sairaudet ja oppimisvaikeudet 	<ul style="list-style-type: none"> Vauvan hoito ja imetys netistä luettavaksi: https://www.terveyskyla.fi/naistalo/raskaus-ja-synnytys Imetysopas 2016 netistä luettavaksi: https://www.hel.fi/static/sote/perheentuki/pdf/Imetysopas_2016.pdf Isä imetysmatkalla 2016 netistä luettavaksi: https://www.hel.fi/static/sote/perheentuki/pdf/Isa%CC%88_imetysmatkalla_2016.pdf <p>TAI tulosta: O:\Yhteinen\Perehdytyskansio_LNLA\Imetysohjeus)</p> <ul style="list-style-type: none"> Äidinmaitokirjanen tilattuna: ainuneuvonta@berner.fi

			<ul style="list-style-type: none"> • Allergiariskiperheille: Ohjeita vanhemmille sietokyvyn vahvistamisesta vauvaiässä- esite • Perheteroiminta Kirkkonummella <i>netistä luettavaksi</i>: https://perheteroimintakirkkonummella.com • Ge ditt barn en gåva – kaksikielisyyden info kaksikielisille perheille <i>ti-laa</i>: https://folktin-get.fi/sv/material/publikationer/bestall/ • MLL:n ikäkausiopas <i>netistä luettavaksi</i>: https://dzmdrer-wng2zx.cloudfront.net/prod/2017/08/04174306/Lapsi-eri-ik%C3%A4kausi-opas-0-6-kk.pdf • MLL på svenska: https://dzmdrer-wng2zx.cloudfront.net/prod/2017/08/04180707/RuotsinkMllo-6kk2.pdf • Itkuinen vauva ja ko-liikki <i>netistä luettavaksi</i>: http://www.vaestoliitto.fi/vanhemmuus/ • Pullonpyörittäjien opas <i>netistä luettavaksi</i>: http://www.vaestoliitto.fi/vanhemmuus/ • THL:n uniohje: https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/lapsen-uni-ja-terveys-child-sleep/tietoja-lasten-uni-hairioista
--	--	--	--

<p>2vko th 60min</p> <p>Z00.1 SPAT1315 SPAT1339</p>	<ul style="list-style-type: none"> • paino, pituus, päänympäryys • yleisvointi, olemus • kallon saumat, aukile • suu • iho, keltaisuus • napa • silmien ulkonäkö, reagointi valolle • kuulo, kysy reagoiko ääniin • heijasteet • jäntevyys (traktiokoe) • liikkeiden symmetria • vuorovaikutus lapsen ja vanhempien välillä <p>Vanhempien lähtömaan perusteella rokotettavat vastasyntyneet</p> <p>Suomessa syntyvällä lapsella on riski saada hepatiitti B -tartunta, jos hänen vanhempansa ovat lähöisin maasta, jossa hepatiitti B on yleinen, eli jossa infektioituneiden osuus on ainakin 5 prosenttia. Nämä lapset saavat maksuttoman rokotuksen osana kansallista rokotusohjelmaa, vaikka vanhemmilla ei olisi todettu hepatiitti B -infektiota. Tällöin perusrokotussarjaan kuuluu kolme rokotusta, jotka annetaan kuukausina 0,1 ja 6. Hepatiitti B -rokotussarjan voi aloittaa joko neuvolassa tai jo synnytyssairaalassa.</p> <p>Kirkkonummella sovittiin, että äitiysneuvola ottaa selvää vanhempien lähtömaasta ja tiedottaa asiasta lastenneuvolaa, jos syntyvä lapsi on oikeutettu maksuttomaan B-hepatiittirokotussarjaan. Lastenneuvolassa tarkistetaan synnytyskertomuksesta, onko rokotussarja aloitettu jo synnytyssairaalassa. Lastenneuvola jatkaa/ tarvittaessa aloittaa rokotussarjan neuvolassa. Jos terveydenhuollosta johtuen rokotus on jäänyt siihen oikeutetulta lapselta saamatta, rokotussarja voidaan aloittaa missä vaiheessa tahansa <u>1.11.2016 tai sen jälkeen syntyneelle lapselle.</u></p>	<p>Jos VAVU – käyntiä ei ole tehty niin myös VAVU – käynnin aiheet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • varhainen vuorovaikutus • vanhempien suhde vauvaan ja keskinäinen suhde • vanhempien vointi ja mieliala • sisarusten huomioiminen • imetys, ravitsemus, tutin käyttö • vauvantahainen elämä • vauvan hoito (napa, iho, ulkoilu) • ilmavaivat, itkut, lohduttaminen • D-vitamiini 2 vko iästä vauvalle • imettävän äidin terveydentila, d-vitamiini + ravitsemus + lepo 	<ul style="list-style-type: none"> • Vauvan neuvolakortti ja neuvolan yhteystiedot • Imetyksen turvamerkkit (tulosta: O:\Yhteinen\Perhdytyskansio_LNLA\Imetysohjaus/IMETYSSEURANTA PVM) • D-vitamiini + ohje (tulosta: O:\Yhteinen\Perhdytyskansio_LNLA\JA-ETTAVAT MATERIAALIT) • THL:n uniohje https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/lapsen-uni-ja-terveys-child-sleep/tietoja-lasten-uni-hairioista • sähköinen puolesta asiointi – info • KIRJAKASSI Lukukeskus on tuottanut Suomen Kulttuurirahaston tuella kirjakassin, joita neuvolat voivat jakaa vuosina 2019-2021 syntyville vauvoille seuraavan kolmen vuoden ajan. Kirjakassit suositellaan jaettavaiksi alle 1-vuotiaiden neuvolatarkastuksissa. • julisteet <p>Esikoisen vanhemmille, jos ei ole tehty VAVU – käyntiä niin myös VAVU – käynnin materiaalit; tarvittavilta osin myös muille lapsiperheille.</p>
---	--	--	--

	<p>https://thl.fi/fi/web/rokottaminen/rokotteet/hepatiitti-b-rokote/vanhempien-lahtomaan-perusteella-rokotettavat-vastasyntyneet</p> <p>Jos äiti on todettu hepatiitti B-positiiviseksi, rokotukset annetaan aina kuukausina 0, 1, 2 ja 12, eikä tätä sarjaa saa viivästyttää.</p>		
<p>1kk th 45 - 60 min Z00.1 SPAT1315 SPAT1339</p>	<ul style="list-style-type: none"> paino, pituus, päänympäryys yleisvointi, olemus, piirteet vuorovaikutus iho, suu, napa silmien ulkonäkö, katsefiksaatio reagoiminen ääniin anamnestisesti kallon saumat, aukile heijasteet jäntevyys (traktiokoe) liikkeiden symmetria FYSIOTERAPIAAN jos poikkeava asentoepäsymmetria, poikkeava tonus tai liikkeet ovat hyvin niukkoja tai poikkeavia. (kts. LIITE1.) calmette- rokotettujen rokotuskohdan seuranta (HBV – rokote riskiryhmille) 	<ul style="list-style-type: none"> kuulumiset perheenjäsenten vointi vuorovaikutus vauvan kasvu imetys / ravitseminen D-vitamiini uni ja lepo ulkoilu rokotusohjelma https://www.thl.fi/fi/web/rokottaminen rokottaessasi kerro rokotusreaktioista 	<ul style="list-style-type: none"> Rokotusinfo: Neuvoaikäisen rokotusopas Jos vanhemmat kieltäytyvät rokotuksista, pyydä allekirjoitus kieltolomakkeeseen (tulosta: O:\Yhteinen\Perehdytyskansio_LNLA\JAETTAVAT MATERIAALIT\Rokotuksiin liittyvää) THL:n uniohje https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/lapsen-uni-ja-terveys-child-sleep/tietoja-lasten-unihai-riosta
<p>4 – 6 vko th + lääk 20 min Z00.1 SPAT1315 SPAT1339</p>	<ul style="list-style-type: none"> paino, pituus, päänympäryys iho, suu, silmät vuorovaikutus silmien ulkonäkö, katsekontakti, punaheijaste reagoiminen ääniin (anamnestisesti) oraalimotoriikka ja vokaaliääntely yleisvointi, olemus, piirteet heijasteet jäntevyys, liikkeiden symmetrisyys kallon saumat ja aukileet vatsan palpaatio sydämen auskultaatio keuhkojen auskultaatio 	<ul style="list-style-type: none"> kuulumiset perheenjäsenten vointi vauvan kasvu ja kehitys imetys / ravitseminen D-vitamiini uni ja lepo vuorovaikutus lapsen ja vanhemman välillä 	<ul style="list-style-type: none"> Annetaan äidille EPDS-lomake mukaan ja pyydetään palauttamaan 2kk neuvolakäynnillä. (tulosta: Teams/ Lastenneuvola/ Tiedostot/ Hoitopolut ja ohjeita työntekijälle)

	<ul style="list-style-type: none"> • reisivaltimopulssit • kivekset • lonkkanivelten tila • nivelten liikkuvuus 		
<p>2 kk th 60 min Z00.1 SPAT1315 SPAT1339</p>	<ul style="list-style-type: none"> • paino, pituus, päänympäryys • iho • yleisvointi, olemus, piirteet • vuorovaikutus • symmetriset liikkeet • FYSIOTERAPIAAN tarvittaessa kts. ed. (kts. LIITE1.) • heijasteet • katsekontakti • kuuloreaktio/ anamneesi <p>Rotavirusrokote 1. aloitettava viimeistään 12 viikon ikään mennessä. (1. ja 2. rokotteen väli vähintään 4 viikkoa!). Koko 3 annoksen sarja tulee antaa viimeistään 32 viikon ikään mennessä.</p> <p>(HBV -rokote riskiryhmille)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • perheen päivärytmi, uni, lepo • imetys, ravitsemus, d-vitamiini • vauvan vointi • vauvan tarpeiden tunnistaminen • vauvan temperamentti • vuorovaikutus • vanhempien mieliala ja jaksaminen, parisuhde • perheen sosiaalinen verkosto <p>Käy vanhempien kanssa läpi viimeistään 2kk käynnillä ja merkitse Pegasoksen perhetieto-sivulle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vanhempien terveystotumukset • vanhempien ja lähisuvun sairaudet ja oppimisvaikeudet <ul style="list-style-type: none"> • rokottaessasi kerro rokotusreaktioista 	<ul style="list-style-type: none"> • Äidin EPDS-lomakkeen läpikäynti - jos ei ole täytetty, niin pyydä täyttämään vastaanoton aikana. (tuloista: Teams/ Lastenneuvola/ Tiedostot/ Hoitopolut ja ohjeita työntekijälle) • Lähisuhde- ja perheväkivalta- kartoitus tehdään 2kk tai 3kk käynnillä, sekä 1v ja 3v vastaanotolla olevalle vanhemmalle, sekä aina tarvittaessa. Kartoituksen voi tehdä myös silloin, kun molemmat vanhemmat ovat käynnillä, jos th arvioi sen mahdolliseksi. • Vauvaperheen arjen voimavaralomake kotiin täytettäväksi ja keskusteltavaksi https://www.kirkkonummi.fi/library/files/5980228dc910580452000c9b/Vauvaperheen_arjen_voimavarat.pdf

<p>3kk th 60min Z00.1 SPAT1315 SPAT1339</p>	<ul style="list-style-type: none"> paino, pituus, päänympäry silmät, katsekontakti kuulo, jokeltelu vuorovaikutus yleisvointi, olemus, piirteet aukile, saumat, iho heijasteet jänteveys Viihtyy selin- ja vatsamakuulla. Pysyy symmetrisessä asennossa, vatsamakuulla kyynärnojassa. Seuraa lelua 180 astetta. Vie käsiä suuhun. FY-SIOTERAPIAAN tarvittaessa. (kts. LIITE1.) <p>DTaP-IPV-Hib1. Pneumokokkrokote1. Rotavirusrokote 2.(edellisestä rokotteesta vähintään 4vko!)</p>	<ul style="list-style-type: none"> päivärytmi uni ja lepo ravitsemus + d-vitamiini imetyksen jatkamiseen kannustaminen vanhemmuus, perheen hyvinvointi (vanhempien niin halutessaan voimavara-seulan läpikäynti keskustellen) rokotusreaktiot lisäruokien aloitus 4-6kk iässä yksilöllisen tarpeen mukaan kerrotaan vanhemmille 4kk laajasta terveystarkastuksesta, kutsutaan molemmat vanhemmat 	<ul style="list-style-type: none"> Lähisuhde- ja perheväkivalta- kartoitus tehdään 2kk tai 3kk käynnillä sekä 1v ja 3v vastaanotolla olevalle vanhemmalle, sekä aina tarvittaessa. Kartoituksen voi tehdä myös silloin, kun molemmat vanhemmat ovat käynnillä, jos th arvioi sen mahdolliseksi. Imeväisikäisen ruokavaliokaavio (tulosta: O:\Yhteinen\Perehdytyskansio_LNLA\JAETTAVAT MATERIAALIT\Ravitsemukseen liittyvää) Ensilusikallisia (Valio) rekisteröidy: http://www.valio.fi/ammatillaiset/materiaalipankki/?context=RavitsemusJaTerveys&haku=&tyyppi=Paperi) THL:n uniohje https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankeet/lapsen-uni-ja-terveys-child-sleep/tietoja-lasten-uni-hairioista
<p>4kk th+lääk th SPAT1381 LAAJA TT 30 min Lääk: Z00.1 SPAT1381 SPAT1339</p>	<ul style="list-style-type: none"> paino, pituus, pään ympäry kallon saumat ja aukileet yleisvointi, piirteet, asento, iho vuorovaikutus hymyvaste, vuorovaikutuksellinen jokeltelu oraalimotoriikka ja vokaaliääntely näkö, karsastus (Hirschbergin lamppukoe), punaheijaste, katsekontakti, konvergenssi, kasvojen tunnistaminen reagoiminen äänille tärykalvojen liike 	<ul style="list-style-type: none"> Lääkäri kysyy vanhempien ja lähisuvun sairaudet sekä oppimisvaikeudet, suunnitellaan mahd. jatkotoimenpiteet perheen keskinäinen vuorovaikutus ja hyvinvointi huolen aiheet imetus, ravitsemus, d-vitamiini arjen sujuminen, rytmit uni ja lepo otetaan puheeksi alkoholin käyttö 	<ul style="list-style-type: none"> Päihteet lapsen silmin – esite https://ensijaturvakotienliitto.fi/tietoa-liitosta/materiaalit/#esitteet

	<ul style="list-style-type: none"> vatsan palpaatio sydämen auskultaatio reisivaltimopulssit kivekset lonkkakontrolli nivelten liikkuvuus raajat symmetriset jäntevyys (traktiokoe) ei nilkkojen ojennustaipumusta asento symmetrinen, liikehdintä spontaania (potkii, vie käsiä polviin; tarttuu kaksikäisesti; vatsamakuulla kyynärnoja ja kurottaa lelua edestä). FYSIOTERAPIAAN tarvittaessa. (kts. LIITE1.) 	<ul style="list-style-type: none"> palataan tarvittaessa voimavaraseulan asioihin <p>kysytään mahdollisista oireista (infantiilispasmit)</p>	
<p>5kk th 60 min</p> <p>Z00.1 SPAT1315 SPAT1339</p>	<ul style="list-style-type: none"> paino, pituus, päänympäryys iho, suu, silmät näkö, karsastus vuorovaikutus reagointi ääniin, jokeltelu <p><u>varhaisheijasteet sammuneet (varpailla tarttumista lukuun ottamatta)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> motoriikka: liikkuminen, kääntyminen, esineisiin tarttuminen ja suuhun vieminen; pään/ylävartalon hyvä hallinta tuetussa istuma-asennossa jäntevyys (traktiokoe) <p>DTaP-IPV-Hib2. Pneumokokkrokote2. Rotavirusrokote3</p>	<ul style="list-style-type: none"> perheen keskinäinen vuorovaikutus ja hyvinvointi arjen sujuminen imetys ruokavalion muutokset (kasvikset ->hedelmä/marja ->liha / vilja) yöheräily vauvan pitäminen lattialla, kääntyminen suun terveys mediakasvatus 	<ul style="list-style-type: none"> Kutsu 6kk:n ryhmänevolaan (tulosta: O-asema ->yhteinen -> pe-rehdytyskansio LNLA -> Ryhmäneuvola 2019) Media meidän perheessä (MLL) http://kauppa.mll.fi/PublishedService?pageID=9&item-code=70126 THL:n uniohje https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/lapsen-uni-ja-terveys-child-sleep/tietoja-lasten-uni-hairioista
<p>6kk ryhmänevola (mukana terveydenhoitaa, suun terveydenhuolto, perheohjaaja, asukaspuisto, seurakunta) th</p>	<ul style="list-style-type: none"> paino, pituus, päänympäryys iho, silmät suun tarkastus O:\Yhteinen\Perhedytyskansio_LNLA\Suun terveydenhuolto suojaheijasteet (eteen, sivulle) näkö, karsastus vuorovaikutus reagointi ääniin, jokeltelu 	<ul style="list-style-type: none"> rytmit uni ruokailut (karkea ruoka, imemisheijasteen väheneminen, nokkamuki) kehityksen eteneminen kodin turvallisuus jokeltelu lapsen lohduttaminen vierastaminen suunhoidon info 	<ul style="list-style-type: none"> Turvallisuutta vauvallesi – repäisylehti www.kotitapaturma.fi Turvallisesti kotona – juliste www.kotitapaturma.fi Perhetoiminta Kirkkonummella

<p>max 10 lasta</p> <p>90 – 120min</p> <p>Z00.1 SPAT1315 SPAT1339</p>	<ul style="list-style-type: none"> pään/ ylävartalon hyvä hallinta tuetussa istuma-asennossa motoriikka: Kääntyy vatsamakuulle ja viihtyy vatsallaan. Tukee suoriin yläraajoihin ja pysyy irrottamaan käden alustasta. Selinmakuulla tarttuu varpasiin jolloin lantio nousee alustasta. Varaa painon jaloille seisotettaessa (lantio voi jäädä vielä taakse). Tarttuu esineeseen ja vaihtaa kädestä toiseen. FYSIOTERAPIAAN tarvittaessa. (kts. LIITE1.) <p>6-35kk ikäisille tarjotaan kausi-influenssarokote (syksystä 2018 kaikille 6kk-6v ikäisille)</p>	<ul style="list-style-type: none"> tietoa lapsiperheiden palveluista Kirkkonummella 	<p>https://perheteroimintakirkkonummella.com</p> <ul style="list-style-type: none"> MLL:n ikäkausioipas <u>netistä luettavaksi:</u> 6-12kk https://dzmdrer-wng2zx.cloudfront.net/prod/2017/08/04174323/Lapsi-eri-ik%C3%A4kausina-6-12-kk.pdf MLL 6-12 månader: https://dzmdrer-wng2zx.cloudfront.net/prod/2017/08/07191722/Lapsi-eri-ik%C3%A4kausina-6-12kk-SVE.pdf THL:n uniohje https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/lapsen-uni-ja-terveys-child-sleep/tietoja-lasten-uni-hairioista
<p>8kk</p> <p>th + lääk</p> <p>20 min</p> <p>Z00.1 SPAT1315 SPAT1339</p>	<ul style="list-style-type: none"> paino, pituus, pää yleisvointi, piirteet, asento, iho kallon saumat/ aukile vuorovaikutus kontakti, jokeltelu näkö, katsekontakti, kasvojen tunnistaminen, pinsettiote, karstastus, punaheijaste suuntakuulo pienoisaudiometrillä tärykalvojen liike vatsan palpaatio sydämen auskultaatio lonkkanivelet niveltien liikkuvuus reisivaltimopulssit kivekset tarttuu esineeseen, pyörittelee sitä käsissään suojaheijasteet motorinen kehitys: Siirtymiset asennosta toiseen. Liikkuu napsa ympäri painon siirtoja tehden. Vatsamakuulla yhden 	<ul style="list-style-type: none"> kuulumiset huolen aiheet rytmit, arjen sujuminen uni ravitsemus <p>Sormiruuat</p> <p>Vauva voi yhä tarvita aamu-yöllä maitoa vaikka hän täyttäisi pian vuoden - http://www.mll.fi/vanhempainnetti/tietokulma/uni/</p> <p>Tuttipullostu luovutaan n. yhden vuoden ikäisenä, jolloin lapsi alkaa totutella perheen säännölliseen ruokailurytmiin. Yösyötöt jäävät pois ja lapsella on jo hampaita.</p> <p>http://www.thl.fi/fi/web/lastenneuvolakasikirja/tietopaketti/suunterveys/tutti-ja-tuttipullo</p> <ul style="list-style-type: none"> hapanmaitotuotteet 10kk iästä 	<ul style="list-style-type: none"> Lapsi ja maito -esite www.maitojaterveys.fi

	<p>käden varassa. Painon varaa- minen ojennetuille lonkille. Pystyy leikkimään istuen, selkä ja polvet suorana. Suojaheijasteet tulevat eteen ja sivuille. FYSIOTERAPIAAN tarvit- taessa. <u>Kierrot tultava, peppukiitä- jät fysioterapiaan.</u> (kts. LIITE1.)</p> <p>6kk-6v ikäisille tarjotaan kausi-in- fluenssarokote</p>		
<p>(10kk vain tarvitta- essa) th 30 – 45 min Z00.1 SPAT1317 SPAT1339</p>	<p>kasvukontrolli, motorinen kehitys tai muu ylimääräisen tarkastuksen aiheen mukainen tutkimus</p> <p>6kk-6v ikäisille tarjotaan kausi-in- fluenssarokote</p> <ul style="list-style-type: none"> • Motoriikka 9-12 kk iässä: konttaaminen, karhukävely, seisomaan nousu ja kä- vely. (kts. LIITE1.) 		

<p>12kk th 60 min Z00.1 SPAT1315 SPAT1339</p>	<ul style="list-style-type: none"> paino, pituus, päänympäry yleisvointi vuorovaikutus, kontakti sanojen tapailu katsekontakti, silmien ulkonäkö, pinsettiote noudattaa kehotuksia heittää esineitä kävelee tukea pitkin suun terveyden arvio FYSIOTERAPIAAN jos ei pääse pois istuma-asennosta, ei liiku itse, ei varaa painoa jaloilleen, ei tukeudu käsiin, varvistaa tai polvet yliojentuvat. (kts. myös ed.) (kts. LIITE1.) PUHETERAPIAAN lähetetään puheterapian ohjeiden mukaisesti esim. syömispulmissa, ohjeiden noudattamisen vaikeuksissa tai jos vuorovaikutus on poikkeavaa. (kts. LIITE2) <p>DTaP-IPV-Hib3. Pneumokokkrokote3. MPR1. (jos MPR on annettu aikais- tustasi alle 11kk iässä, tehoste an- netaan 1,5v neuvolassa)</p> <p>6kk-6v ikäisille tarjotaan kausi-in- fluenssarokote</p> <p>(HBV-rokote riskiryhmille)</p>	<ul style="list-style-type: none"> kuulumiset perheen hyvinvointi ruokatottumukset, d-vita- miini, pureskeltava ruoka tuttipullosta luopuminen Tuttipullosta luovutaan n. yhden vuoden ikäisenä, jolloin lapsi alkaa totutella perheen säännölliseen ruokailurytmiin. Yösyötöt jäivät pois ja lapsella on jo hampaita. <a href="http://www.thl.fi/fi/web/las-
tenneuvolakasikirja/tieto-
paketit/suunterveys/tutti-
ja-tuttipullo">http://www.thl.fi/fi/web/las- tenneuvolakasikirja/tieto- paketit/suunterveys/tutti- ja-tuttipullo tutin vähentäminen yhteiset ruokailuhetket hampaiden hoito syllissä pitäminen, juttelu, lorut, laulut, leikit kehitys: oma minä, moto- riikka, puheen kehitys kieltäminen ja rajat tapaturmien ehkäisy potalle harjoittelu lapsen tahtisesti mediakasvatus 	<ul style="list-style-type: none"> Lähisuhde- ja perhevä- kivalta- kartoitus teh- dään 2kk tai 3kk käyn- nillä, sekä 1v ja 3v vas- taanotolla olevalle van- hemmalle, sekä aina tarvittaessa. Kartoituk- sen voi tehdä myös sil- loin, kun molemmat vanhemmat ovat käyn- nillä, jos th arvioi sen mahdolliseksi. Hyvän syömisen opas leikki-ikäisen vanhem- mille (tulosta: O:\Yhteis- nen\Perehdytyskan- sio_LNLA\JAETTAVAT MATERIAALIT\Ravitse- mukseen liittyvää) Turvallisuutta lapsel- lesi 1-3v repäisylehti (www.kotitapaturma.fi) MLL:n ikäkausiopas <u>netistä luettavaksi:</u> 1-vuotias <a href="https://dzmdrer-
wnq2zx.cloudfront.ne
t/prod/2017/08/04174
311/Lapsi-eri-
ik%C3%A4kausina-
1-v.pdf">https://dzmdrer- wnq2zx.cloudfront.ne t/prod/2017/08/04174 311/Lapsi-eri- ik%C3%A4kausina- 1-v.pdf MLL 1 år: <a href="https://dzmdrer-
wnq2zx.cloudfront.ne
t/prod/2017/08/04180
703/RuotsinkMll1-
v.pdf">https://dzmdrer- wnq2zx.cloudfront.ne t/prod/2017/08/04180 703/RuotsinkMll1- v.pdf THL:n uniohje <a href="https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-
kehittaminen/tutkimuk-
set-ja-hankkeet/lapsen-
uni-ja-terveys-child-
sleep/tietoja-lasten-uni-
hairioista">https://thl.fi/fi/tutkimus-ja- kehittaminen/tutkimuk- set-ja-hankkeet/lapsen- uni-ja-terveys-child- sleep/tietoja-lasten-uni- hairioista
---	---	--	--

<p>18kk th + lääk LAAJA TT 30 min Z00.1 SPAT1382 SPAT1339</p>	<ul style="list-style-type: none"> paino, pituus, päänympäryys yleisvointi, olemus vuorovaikutus, kontakti puheen tuotto ja ymmärtäminen seisomaan nousu ja kävely tuetta käsien koordinaatio ja hahmottaminen 2 palikan torni raajaheijasteet näkö: punaheijaste, katsekontakti, pinsettiote, kasvojen tunnistaminen, Hirschbergin lampukoe, suora peittokoe kuulo, tärykalvot vatsan palpaatio sydämen auskultaatio iho poikien kivekset FYSIOTERAPIAAN jos ei seiso tuetta, ei kävele tuetta, varvistaa, kiipeilykiinnostus tai – taito puuttuu. (kts. LIITE1.) PUHETERAPIAAN lähetetään puheterapian ohjeiden mukaisesti vanhempien täyttämään Esikko-kyselyn tulosten perusteella (kts. LIITE2) <p>VAR1., jos ei ole sairastanut vesirokkoa (HUOM! jos tarvitsee lisäksi MPR:n tässä iässä, annetaan MPR ja VAR rokotteet erikseen, ei yhdistelmänä!)</p> <p>6kk-6v ikäisille tarjotaan kausi-influenssarokote</p>	<ul style="list-style-type: none"> kuulumiset perheen hyvinvointi vuorovaikutus oma tahto / rajat puheen tuottaminen ja ymmärtäminen, oppiminen rutiinit tärkeitä + yhteinen aika päivähoidon sujuminen nukkuminen ulkoilu sairastelu ravitsemus, d-vitamiini, itse syöminen hampaiden hoito tutista luopuminen potalle harjoittelu lapsen tahtisesti mediakasvatus 	<ul style="list-style-type: none"> 1,5v kyselyn ja vanhempien Audit - lomakkeiden käsittely keskustellen (ohjattu tulostamaan kunnan nettisivuilta tai postitettu kotiin) http://www.kirkkonummi.fi/lastenneuvola Esikko-kysely vanhempien täytettäväksi tarvittaessa Päihteet lapsen silmin – esite https://ensijaturvakotienliitto.fi/tietoa-liitosta/materiaalit/#esitteet Pienen kielipolku Aivo-liitto <i>netistä luettavaksi</i>: https://dyajet-wym1cg9.cloudfront.net/assets/files/3752/aivo-liitto_pienen_kieli-polku_web_1.pdf
<p>2v th 45-60 min Z00.1 SPAT1315 SPAT1339</p>	<ul style="list-style-type: none"> paino, pituus (2-vuotiaat ja sitä nuoremmat mitataan selinmaukuulla), päänympäryys yleisvointi vuorovaikutus ja kontakti vanhempien / vieraan kanssa PUHETERAPIAAN lähetetään puheterapian ohjeiden mukaisesti. (kts. LIITE2) silmät, katsekontakti iänmukainen kehitysarvio 	<ul style="list-style-type: none"> kuulumiset perheen hyvinvointi puheenkehitys ravitsemus, d-vitamiini tahtoiäkä rutiinit tavallinen arki, aikaa yhdessä! ulkoilu siisteyskasvatus, omaan kehoon tutustuminen 	<ul style="list-style-type: none"> Kakkoskuulumiset päivähoitosta ennen vastaanotolle tuloa -> palaute päivähoitoon neuvolasta tulosta: O:\Yhteinen\Perehdytyskansio_LNLA\Kutsut ja kyselylomakkeet

	<ul style="list-style-type: none"> • FYSIOTERAPIAAN 2-2,5 vuotias jos lantion hallinnassa puutetta, joustava juoksu puuttuu, itseenäinen porraskävely (tuen kanssa) puuttuu. (kts. LIITE1.) <p>6kk-6v ikäisille tarjotaan kausi-influenssarokote</p> <p>1.9.2017 alkaen vesirokkorokote 1,5v iästä alkaen neuvolakäynnillä: Lapsille, jotka syyskuussa 2017 ovat alle 6-vuotiaita, tarjotaan neuvolassa tehosterokotus 6 vuoden iässä. 6-vuotiaana ensimmäisen rokotuksensa saaneelle tarjotaan tehosterokotus 12 vuoden iässä. Tämä rokotus annetaan kouluterveydenhuollossa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hampaiden hoito • tutista luopuminen • lapsen pelot • ruutuajan rajoittaminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Iloa, leikkiä ja yhdessä tekemistä – liikkeelle lapsen kanssa!- esite • MLL:n ikäkausiopas <u>netistä luettavaksi</u>: 2-vuotias https://dzmdrer-wnq2zx.cloudfront.net/prod/2017/08/04174312/Lapsi-eri-ik%C3%A4kausina-2-v.pdf • MLL 2 år: https://dzmdrer-wnq2zx.cloudfront.net/prod/2017/08/07191724/Lapsi-eri-ik%C3%A4kausina-2-v-SVE.pdf
<p>3v th 45-60 min Z00.1 SPAT1315 SPAT1339</p>	<ul style="list-style-type: none"> • paino, pituus, päänympäryys • yleisvointi • vuorovaikutus ja kontakti vanhempien /vieraan kanssa • lähinäkö <i>Lastenneuvolassa lähinäkö tutkitaan 3- ja 4-vuotiaana sekä tarvittaessa 5 ja 6 vuoden iässä.</i> Lähinäön tutkiminen 3-vuotiaalta on tärkeämpää kuin kaukonäkö ja onnistuu yleensä paremmin. Osa 3-vuotiaista lapsista ei jaksaa osallistua riviteillä tehtyyn tutkimukseen. Jatkokotkimuksiin lähettäminen, jos toinenkin kriteeri täyttyy: • lähinäkö on alle 0,5 binokulaarisesti (yhteisnäkö) • silmien näöntarkkuudessa on yli rivin ero. 	<ul style="list-style-type: none"> • kuulumiset, perheen hyvinvointi • puheenkehitys, kyselykausi • tapaturmien ehkäisy • ravitsemus, ruokahalun vaihtelu, d-vitamiini • siisteyskasvatus, seksuaaliterveys • hampaiden hoito, ei tuttia • rutiinit • nukkuminen, unihäiriöt, pelot • leikkiminen, ulkoilu • omatoimisuus • tavallinen arki, aikaa yhdessä! • mediakasvatus 	<ul style="list-style-type: none"> • Lähisuhde- ja perheväkivalta- kartoitus tehdään 2kk tai 3kk käynnillä, sekä 1v ja 3v vastaanotolla olevalle vanhemmalle, sekä aina tarvittaessa. Kartoituksen voi tehdä myös silloin, kun molemmat vanhemmat ovat käynnillä, jos th arvioi sen mahdolliseksi. • MLL:n ikäkausiopas <u>netistä luettavaksi</u>: 3-vuotias https://dzmdrer-wnq2zx.cloudfront.net/prod/2017/08/04174314/Lapsi-eri-ik%C3%A4kausina-3-v.pdf • MLL 3 år https://dzmdrer-wnq2zx.cloudfront.net/pr

	<p>HUOM! Jatkotutkimuksiin lähettämisen perusteet koskevat vain oireettomia lapsia. Jos lapsella on näköön liittyviä oireita jatkotutkimukset silmälääkärissä ovat tarpeen, vaikka seulonnassa arvot olisivat normaalit</p> <ul style="list-style-type: none"> • lausepuhe • PUHETERAPIAAN lähetetään LENE- kriteerien tai puheterapian ohjeiden mukaisesti. (kts. LIITE2) • silmät, katsekontakti, suora peitokoe, lähinäkö tarkkuus • LENE – tehtävät (kts. LIITE3.) • FYSIOTERAPIAAN jos joustava tasajalkahyppy tai vuorotahtinen porraskävely puuttuu. (kts. LIITE1.) <p>6kk-6v ikäisille tarjotaan kausi-influenssarokote</p> <p>1.9.2017 alkaen vesirokkorokote 1,5v iästä alkaen neuvolakäynnillä: Rokotukset alkavat 1.9.2017 Lapsille, jotka syyskuussa 2017 ovat alle 6-vuotiaita, tarjotaan neuvolassa tehosterokotus 6 vuoden iässä.</p> <p>6-vuotiaana ensimmäisen rokotuksensa saavalle tarjotaan tehosterokotus 12 vuoden iässä. Tämä rokotus annetaan kouluterveydenhuollossa</p>		<p>od/2017/08/04180705/RuotsinkMII3-v.pdf</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tarvittaessa: Iloa, leikkiä ja yhdessä tekemistä – liikkeelle lapsen kanssa!
<p>4v</p> <p>th + lääk erilliset käynnit</p> <p>LAAJA TT</p> <p>th: 60 min</p>	<ul style="list-style-type: none"> • paino, pituus, päänympäryys • yleisvointi • näkö (LH, lähi- ja kaukomäkö) • vuorovaikutus <p><i>Lastenneuvolassa lähinäkö tutkitaan 3- ja 4-vuotiaana sekä tarvittaessa 5 ja 6 vuoden iässä. Lastenneuvolassa lähinäkön lisäksi myös kaukonäkö tutkitaan 4-vuotistarkastuksessa ja aina sen jälkeen osana</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • kuulumiset • LENE – arvion tulos • huoltajien ja päivähoiton kyselylomakkeiden ja päihdeseulan käsittely keskustellen. • terveydenhoitaja ja lääkäri kirjoittavat päivähoitoon lähetettävän palautelomakkeen, joka postitetaan neuvolasta päivähoitoon. 	<ul style="list-style-type: none"> • 4-viesti päivähoitosta neuvolaan ennen vastaanottoa; kirjallinen palaute postitetaan päivähoitoon neuvolakäynnin jälkeen • Vanhemmille täytettäväksi 4-kysely ja päihdekyselyt ennen vastaanottoa (tulostavat itse

<p>lääk: 20 min</p> <p>Z00.1 SPAT1383 SPAT1339</p>	<p><i>näöntarkkuustutkimusta eli tarvittaessa 5- ja 6-vuotiaana. Mikäli lähinäön tutkiminen ei onnistu luotettavasti vielä 4-vuotiaana, tulee tutkimus toistaa 1–3 kk kuluessa. Lapsen keskittymiskyvyn vaikeus näön tutkimustilanteessa voi johtua heikkonäköisyydestä.</i></p> <p>Jatkotutkimuksiin lähettäminen, jos toinenkin kriteeri täyttyy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kaukonäkö on alle 0,5 binokulaarisesti (yhteisnäkö), paitsi jos lähinäöntarkkuus on 0,5 tai parempi [= likitaitoisuus] 2. silmien näöntarkkuudessa on yli rivin ero sekä kauko-että lähitestissä <p>HUOM! Jatkotutkimuksiin lähettämisen perusteet koskevat vain oireettomia lapsia. Jos lapsella on näköön liittyviä oireita jatkotutkimukset silmälääkärissä ovat tarpeen, vaikka seulonnassa arvot olisivat normaalit.</p> <ul style="list-style-type: none"> • puhekuulo • iänmukainen kehitysarvio • LENE- tehtävät (kts. LIITE3.) <p>DTaP-IPV- rokotus</p> <p>6kk-6v ikäisille tarjotaan kausi-influenssarokote</p> <p>1.9.2017 alkaen vesirokkorokote 1,5v iästä alkaen neuvolakäynnillä: Rokotukset alkavat 1.9.2017 Lapsille, jotka syyskuussa 2017 ovat alle 6-vuotiaita, tarjotaan neuvolassa tehosterokotus 6 vuoden iässä. 6-vuotiaana ensimmäisen rokotuksensa saavalle tarjotaan tehostero-</p>		<p>kunnan nettisivuilta tai lähetetään neuvolasta http://www.kirkkonummi.fi/lastenneuvola)</p> <ul style="list-style-type: none"> • annetaan tarvittaessa Päihheet lapsen silmin – esite https://ensijaturvakotienliitto.fi/tietoa-liitosta/materiaalit/#esitteet • Turvallisuutta lapsellesi 4 – 6 v. – repäisylehti www.kotitapa-turma.fi • Lapsi liikenteessä - puuhatehtäviä lapselle ja Lapsi liikenteessä - opas vanhemmille. Barn i trafiken – pysselhäfte och Barn i trafiken -folder. www.liikenneturva.fi • MLL:n ikäkausiopas <u>netistä luettavaksi</u>: 4-vuotias http://www.mll.fi/vanhempainnetti/tietokulma/kasvu_ja_kehitys/aineistot/ <p>MLL 4 år: https://dzmdrernq2zx.cloudfront.net/prod/2017/08/07191726/Lapsi-erik%C3%A4kausina-4-v-SVE.pdf</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tarvittaessa: Iloa, leikkiä ja yhdessä tekemistä – liikkeelle lapsen kanssa!
--	--	--	---

	<p>kotus 12 vuoden iässä. Tämä rokotus annetaan kouluterveydenhuollossa</p> <ul style="list-style-type: none"> • verenpaine <p>TAULUKKO 9. Lasten verenpaineen seulontarajat</p> <table border="1" data-bbox="310 432 760 783"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Ikä (v)</th> <th colspan="2">Seulontarajat (mmHg)</th> </tr> <tr> <th>Elintapakartoitusta ja -ohjausta</th> <th>Erikoislääkärille*</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><1</td> <td></td> <td>110/65</td> </tr> <tr> <td>1-5</td> <td>110/70</td> <td>115/75</td> </tr> <tr> <td>6-10</td> <td>115/75</td> <td>125/85</td> </tr> <tr> <td>11-18</td> <td>120/80</td> <td>140/90</td> </tr> </tbody> </table> <p>* Lähde: Lääkärin käsikirja</p> <ul style="list-style-type: none"> • sydänäänet, syke • karsastus • neurologisen kehityksen arvio LENE:n pohjalta • kivekset • vatsan resistenssit ja tyrät • iho • psyykinen ja sosiaalinen kehitys, käytöspikkeavuudet • PUHETERAPIAAN lähetetään LENE- kriteerien tai puheterapian ohjeiden mukaisesti. (kts. LIITE2) 	Ikä (v)	Seulontarajat (mmHg)		Elintapakartoitusta ja -ohjausta	Erikoislääkärille*	<1		110/65	1-5	110/70	115/75	6-10	115/75	125/85	11-18	120/80	140/90		
Ikä (v)	Seulontarajat (mmHg)																			
	Elintapakartoitusta ja -ohjausta	Erikoislääkärille*																		
<1		110/65																		
1-5	110/70	115/75																		
6-10	115/75	125/85																		
11-18	120/80	140/90																		
<p>5v th 60 min Z00.1 SPAT1315 SPAT1339</p>	<ul style="list-style-type: none"> • paino, pituus, päänympäryys • yleisvointi • vuorovaikutus • katsekontakti • näkö tarvittaessa <p><i>Lastenneuvolassa lähinäkö tutkitaan 3- ja 4-vuotiaana sekä tarvittaessa 5 ja 6 vuoden iässä. Lastenneuvolassa kaukonäkö tutkitaan 4-vuotistarkastuksessa ja aina sen jälkeen osana näöntarkkuustutkimusta eli tarvittaessa 5- ja 6-vuotiaana</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • kuulumiset • Jos varhaiskasvatuksesta on lähetetty viitos-viesti neuvolaan, käsitellään ko. asiat ja vanhempien luovalla lähetetään palaute vakaan. • ravitsemus, d-vitamiini • ruoka-aineallergiat diagnosoitu • suuhygienia • seksuaaliterveys • uni, lepo ja ulkoilu • ruutuajan rajoittaminen 	<p>yökastelijan opas/ ohjaa lukemaan: www.yokastelu.net</p> <ul style="list-style-type: none"> • MLL:n ikäkausiopas netistä luettavaksi: 5-vuotias https://dzmdrer-wng2zx.cloudfront.net/prod/2017/08/04174318/La-psi-eri-ik%C3%A4kausiopas-5-v.pdf 																	

	<p><u>Jatkotutkimuksiin lähettämien, jos toinenkin kriteeri täyttyy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • kaukonäkö on alle 0,63 binokulaarisesti (yh-teisnäkö), paitsi jos lähinäöntarkkuus on symmetrisesti 0,63 tai sitä parempi • silmien näöntarkkuudessa on yli rivin ero sekä kauko- että lähitestissä <p>HUOM! Jos lapsella on näköön liittyviä oireita, jatkotutkimukset silmälääkärissä ovat tarpeen, vaikka seulonnassa arvot olisivat normaalit.</p> <ul style="list-style-type: none"> • kuulo audiometrillä • iänmukainen kehitysarvio • Lumiukkotesti tulevalla esi-koulu- ja koulukielellä PUHETERAPIAAN lähetetään Lumiukkotestin kriteerien tai puheterapian ohjeiden mukaisesti. (kts. LIITE2). R-harjoitteet annetaan tarvittaessa neuvolasta. <p>Huomioi 4v LENE – tulos ja tarvittaessa kontrolloii käyttäen apuna 5v LENE – testin tehtäviä (kts. LIITE3.)</p> <p>6kk-6v ikäisille tarjotaan kausi-influenssarokote</p> <p>1.9.2017 alkaen vesirokkorokote 1,5v iästä alkaen neuvolakäynnillä: Rokotukset alkavat 1.9.2017 Lapsille, jotka syyskuussa 2017 ovat alle 6-vuotiaita, tarjotaan neuvolassa tehosterokotus 6 vuoden iässä. 6-vuotiaana ensimmäisen rokotuksensa saavalle tarjotaan tehostero-</p>	<ul style="list-style-type: none"> • päivähoito • kaverisuhteet, kiusaaminen • yökastelijoiden hoitoon ohjaus (kastelulääkäri Maria Matovalla perjantaisin INK- aikoja terveyskeskuksessa) 	<ul style="list-style-type: none"> • MLL 5 år https://dzmdrer-wnq2zx.cloudfront.net/pr od/2017/08/07191727/La psi-eri-ik%C3%A4kousina-5-v-SVE.pdf • Tarvittaessa: Iloa, leikkiä ja yhdessä tekemistä – liikkeelle lapsen kanssa!
--	---	---	--

	kotus 12 vuoden iässä. Tämä rokotus annetaan kouluterveydenhuollossa		
6v th 30-60 min Z00.1 SPAT1315 SPAT1334	<ul style="list-style-type: none"> paino, pituus, päänympäryys yleisvointi vuorovaikutus katsekontakti näkö tarvittaessa (kts. 5v) kuulo tarvittaessa <p>ikäkausi tarkastus Huomioi 5v tarkastuksen asiat ja tarvittaessa kontrolloi käyttäen apuna 6v LENE - testin tehtäviä (kts. LIITE3.)</p> <ul style="list-style-type: none"> PUHETERAPIAAN lähetetään LENE- kriteerien tai puheterapian ohjeiden mukaisesti. (kts. LIITE2) <p>MPR2. rokote TAI jos lapsi tarvitsee myös vesirokkorokotteen: MPRV-yhdistelmärokote. 6-vuotiaana ensimmäisen vesirokkoannoksensa saavalle tarjotaan tehosterokotus 12 vuoden iässä. Tämä rokotus annetaan kouluterveydenhuollossa)</p> <p>6kk-6v ikäisille tarjotaan kausi-influenssarokote</p>	<ul style="list-style-type: none"> kuulumiset jos varhaiskasvatuksesta on saapunut eskari-viesti, käsitellään ko. asiat ja <u>vanhempien luvalla</u> lähete-tään eskari-palautte varhaiskasvatukseen. ravitsemus, d-vitamiini ruoka-aineallergiat diagno-soitu suuhygienia seksuaaliterveys uni, lepo, ulkoilu ruutuajan rajoittaminen itseohjautuvuuden, vas-tuullisuuden kehittymisen tukeminen sosioemotionaalinen kehi-tys kaverisuhteet, kiusaami-nen koulukypsyys esiin tulleiden huolien ja löydösten ajankohtainen ti-lanne mahdollisen erityistuen tarve / tukitoimien jatkumi-nen koulussa <p>> yhteenveto neu-vola-ajasta NEUVO-alasivulle > avaa sähköinen asiointi lapselle > tiedonsiirto koulu-terveyden-huoltoon</p>	<ul style="list-style-type: none"> Ilon askeleet – vinkkejä kouluikäisen lapsen kielenkehityksen ja op-pimisen tueksi <i>netistä luettavaksi</i>: https://dy-ajet-wym1cg9.cloudfront.net/assets/files/3753/aivo-liitto_ilon_askeleet_web.pdf MLL:n ikäkausiopas <i>netistä luettavaksi</i>: 6-vuotias https://dzmdrer-wng2zx.cloudfront.net/pr od/2017/08/04174403/La psi-eri-ik%C3%A4kau-sina-6-v.pdf MLL 6 år: https://dzmdrer-wng2zx.cloudfront.net/pr od/2017/09/07133716/La psi-eri-ik%C3%A4kau-sina-6-v-SVE.pdf Tarvittaessa: Iloa, leikkiä ja yhdessä tekemistä – liikkeelle lapsen kanssa! <p>Tähän asti tarkastettu THL:n lastenneuvola-käsikirjasta</p>

<p>koulun aloituksen lykkääjät</p> <p>th</p> <p>30 – 45 min Z00.1 SPAT1317 TAI 1388! SPAT1334</p>	<p>kasvu iänmukainen kehitysarvio</p>	<ul style="list-style-type: none">• kuulumiset• tiedonsiirto kouluterveydenhuoltoon	<p>Huom!</p>
---	---	--	--------------

LIITE 4 Koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon tarkastukset

Alakoulun tarkastukset

1-Luokka varattava aika: 60min	Kutsuminen	Tutkimukset	Keskusteltavia aiheita	Palaute
SPAT: 1384 Jatkohoito SPAT: 1339 Käynnin syy: Z00.1 (lapsen rutiinimainen terveystarkastus tai Z10.8 (muun väestöryhmän rutiinimainen yleinen terveystarkastus)	Kirjeitse, thl:n kysely liitteenä	Paino, pituus, verenpaine , näkö, kuulo Rokotusten tarkistus, tarvittaessa vesirokkorokote tai muu täydennys Motoriikka Puhe,	Terveyskyselyn läpikäyminen ja sen pohjalta keskusteleminen. Esikoulun kuulumiset ja sosiaaliset taidot. Siirtyminen koulu-laiseksi, uni ja unihäiriöt, suun terveys	Palautelehtinen mukaan ja info kouluterveydenhuollon ja oppilashuollon toiminnasta, http://www.socca.fi/files/7646/Opiskelu-huolto_posti-kortti_suomi.pdf http://www.socca.fi/files/7642/Opiskelu-huolto_posti-kortti_ruotsi.pdf
Ennen 1- luokan laajaa lääkärintarkastusta, osallistu mahdollisuuksien mukaan pedagogiseen oppilashuoltoryhmään				
1-Luokka LÄÄKÄRI varattava aika: 30min	Kutsuminen	Tutkimukset	Keskusteltavia aiheita	Palaute
SPAT: 1384 Jatkohoito SPAT: 1339 Käynnin syy: Z00.1 (lapsen rutiinimainen terveystarkastus tai		Terveystarkastajan suullinen + kirjallinen etukäteisperehtyminen Paino, pituus, motorikka, Puhe,	Terveyskyselyn läpikäyminen ja sen pohjalta keskusteleminen. Kuulumiset, koulussa pärjääminen, sosiaaliset taidot.	

Z10.8 (muun väestöryhmän rutiinimainen yleinen terveystarkastus)		lomake: oppilaan selviytyminen: https://thl.fi/documents/605877/3316838/THL_kouluterveydenhuollon-opelomake_A4_tulos.pdf/351c070b-68d1-4dac-8686-0a72617d4bbf?t=1405683859901	uni ja unihäiriöt, suun terveys	
--	--	--	---------------------------------	--

2. Luokka varattava aika: 15-30min (20 min)	kutsuminen	Tutkimukset	Keskusteltavia aiheita	Palaute
SPAT: 1315 Jatkohoito SPAT: 1339 Käynnin syy: Z00.1 tai Z10.8 tai A98	Wilmaviesti huoltajille ja luokanvalvojalle tulevasta terveystarkastuksesta, halutessaan huoltaja mukaan. Haetaan luokasta.	Paino, pituus, ryhti, puberteettikehitys Tarvittaessa näkö ja kuulo Rokotusten tarkistus ja tarvittaessa täydennys	Vointi, kouluviihtyminen, kaveri- ja perhesuhteet, terveystottumukset, suun terveys. Oma keho, turvataidot.	Palautelappu kotiin, tarvittaessa soitto tai helmiviesti huoltajalle oma keho, linkki: https://www.vaestoliitto.fi/uploads/2020/11/987d8053-a3_turvataitojuliste_selko-suomi_2020.pdf

3. Luokka varattava aika: 15-30min (20 min)	kutsuminen	Tutkimukset	Keskusteltavia aiheita	Palaute

<p>SPAT: 1315 Jatkohoito SPAT: 1339</p> <p>Käyntisyys Z00.1 tai Z10.8 tai A98</p>	<p>Wlimaviesti huoltajille ja luokanvalvojalle tulevasta terveystarkastuksesta, halutessaan huoltaja mukaan. Haetaan luokasta.</p>	<p>Paino, pituus, ryhti, puberteettikehitys Tarvittaessa näkö ja kuulo Rokotusten tarkistus ja tarvittaessa täydennys</p>	<p>Vointi, kouluviihtyminen, kaveri- ja perhe-suhteet, terveystottumukset, suun terveys. Oma keho, turvataidot. FÖRFRÅGAN TILL ELEVEN 3 klass.doc</p>	<p>Palautelappu kotiin, tarvittaessa soitto tai helmiviesti huoltajalle. Esim:</p> <div data-bbox="1759 326 1814 386" data-label="Image"> </div> <p>Tiedote kotiin terveystarkastuksesta</p>
---	--	---	---	--

<p>4. Luokka varattava aika: 15-30min (20 min)</p>	kutsuminen	Tutkimukset	Keskusteltavia aiheita	Palaute
---	------------	-------------	------------------------	---------

SPAT: 1315 Jatko- hoito SPAT: 1339 Käynti- syy: Z00.1 tai Z10.8 tai A98	Wilmaviesti huoltajille ja luokanvalvojalle tulevasta terveys-tarkastuksesta, halutessaan huoltaja mukaan. Haetaan luokasta	Paino, pituus, ryhti, puberteettikehitys Tarvittaessa näkö ja kuulo Rokotusten tarkistus ja tarvittaessa täydennys	Vointi, kouluviihtyminen, kaveri- ja perhesuhteet, terveystottumukset, suun terveys Oma keho, turvataidot.	Palautelappu kotiin, tarvittaessa soitto tai helmiviesti huoltajalle Oman elämän tähti: https://neuvokasperhe.fi/wp-content/uploads/sites/2/2019/12/Neuvokas_tahti_oma.pdf
---	--	--	---	---

5. Luokka varattava aika: 60min	kutsuminen	Tutkimukset	Keskusteltavia aiheita	Palaute
Osallistu pedagogiseen oppilashuoltoryhmään ennen tarkastuksia	Kirje kotiin oppilaan mukana (sis. terveyskyselyn vanhemmille) Wilmaviesti kotiin ja luokanvalvojalle	Paino, pituus, verenpaine, näkö ja tarvittaessa kuulo Rokotusten tarkistus ja täydennys tarvittaessa HPV	Terveyskyselyn läpikäyminen ja sen pohjalta keskusteleminen.	Palautelehtinen mukaan tai viim lääkärintarkastuksen yhteydessä. Tarvittaessa soitto tai helmiviesti huoltajalle. Koululääkäriaika mukaan, THL:n lomake

<p>mahdollisuuk- sien mukaan</p> <p>SPAT: 1385 Jatkohoito SPAT: 1339 Käyntisyys: Z00.1 tai Z10.8 tai A98</p>	<p>tulevasta terveystarkas- tuksesta.</p> <p>Terveyskysely luokassa oppilaille.</p> <p>Huoltajille voi myös lisätä linkkejä hyvistä nettisi- vuista http://www.vaestoliitto.fi/nuoret/ https://tyttojentalo.fi/ https://poikientalo.fi/</p>	<p>Move tuloksiin tutustuminen jos käytettävissä (opettajan vastuulla toteuttaa)</p> <p>Oppilaan selvytminen kou- lussa, opettajan lomake</p>	<p>Murrosikä ja seksuaalisuus. Energiajuomat, päihteet, tupa- kointi, suun ter- veys. Anna tarvitta- essa energia- juoma esite, linkkejä murros- iästä</p>	<p>puberteetti linkki, täältä tullaan nuoruus: https://www.lukusali.fi/in- dex.html?p=MLL:n%20H%C3%A4meen%20pii- rin%20Kotineuvola%20Oy&i=c5fe3d3e-0c35- 11e6-a51b-00155d64030a</p> <p>Kuukautissuojanäytteitä</p> <p>Energiajuoma esite: O-kansio-> tiedotteita huoltajille -> energiajuo- mat</p>
<p>5. Luokka Lää- kärin osuus</p>		<p>Terveystarkastajan suullinen + kirjallinen etukäteisperhe- tyminen</p> <p>Esittäytyminen ja tarkastuk- sen tavoite, keskustelua esi- tietolomakkeesta esille nousseiden asioiden osalta. Tukitoimet (koti, koulu) kun- nossa? Kroonisten sairauksien diag- noosien tarkastus ja kirjaus Pegasokseen Missä hoitokontakti, onko jatkosuunnitelma selvillä? Onko säännöllisen lääkityk- sen reseptit voimassa (astma, atopia, allergia)</p> <p>Somaattinen tutkimus Sydän ja keuhkot auskultoi- daan Pojat: puberteettiasteen tar- kastus jos nuori antaa luvan / Tytöt: rintojen kehitysaste,</p>	<p>Keskustelua tar- peen mukaan mm; murrosiän muu- tokset, kaveri- suhteet, ter- veystottumuk- set, fyysinen ak- tiivisuus uni ja unihäiriöt, suun terveys, päihteet</p>	

		jos kuukautiset eivät ole alkaneet. Skoliometria (iho, ko-ope-raatio, motoriikka) Näköasiat: näkökenttä, katseen suoruus Muut asiat, jotka esitietojen perusteella katsotaan tarpeelliseksi.		
--	--	---	--	--

6. Luokka varattava aika: 15-30min (30 min)	kutsuminen	Tutkimukset	Keskusteltavia aiheita	Palaute
SPAT: 1315 Jatkoahoito SPAT: 1339 Käyntisyys: Z00.1 tai Z10.8 tai A98	Wilmaviesti huoltajille ja luokanvalvojalle. Haetaan luokasta tai annetaan aika.	Paino, pituus, ryhti, puberteettikehitys Tarvittaessa näkö ja kuulo Rokotusten tarkistus ja HPV-rokotus Tarvittaessa vesirokkorokote 2 (1.1.2006 ja sen jälkeen syntyneille maksutta)	Vointi, kouluviihtyminen, kaveri- ja perhe-suhteet, terveystottumukset, suun terveys murrosikä ja seksuaalisuus. Yläasteelle siirtyminen.	Palautelappu kotiin, tarvittaessa soitto tai helmiviesti huoltajalle Yläasteelle siirtyminen: https://www.mll.fi/vanhemmille/tietoa-lapsiperheen-elamasta/elamaa-koulukaisen-kanssa/elamaa-ylakoululaisen-kanssa/ylakoulu-alkaa/

Yläkoulun tarkastukset

7. Luokka varattava aika: 20-30 min (30 min)	Kutsuminen	Tutkimukset	Keskusteltavia aiheita	Palaute
SPAT: 1315 Jatkoahoito SPAT: 1339	Wilmaviesti huoltajille ja luokanvalvojalle	Paino, pituus, ryhti, puberteetti status (keskustellen nuori arvioi itse kuvasta: THL, menetelmä käsikirja s40)	Kuulumiset	Palautelappu kotiin tarvittaessa soitto tai helmiviesti huoltajalle

<p>Käyntisyys: Z00.1 tai Z10.8 tai A98</p>	<p>jalle tulevasta terveystarkastuksesta, infoa ajoista Kun terveys-tarkastukset alkaa infoa koko luokalle, sen jälkeen tulevat yksi kerrallaan annetulla ajalla/tai haetaan luokasta</p>	<p>tarvittaessa:näkö,kuulo, dtap-rokotus (Boostrix, diTekiBooster) , muiden rokotusten voimassaolon tarkastus HUOM! Tarjoa HPV-rokotusta joka ei sitä ole vielä saanut. Anna tarvittaessa tietoa kotiin luettavaksi tai ohjaa: https://hvpv-rokote.fi/</p>	<p>Miten kavereiden /perheen kanssa sujuu? Terveystottumukset keskustellen; liikunta, uni, ruokarytmit, päihteet, suun terveys. Seksuaaliterveys Siirtyminen yläkouluun, miten on mennyt, viihtyvyys, koulussa pärjääminen,</p>	
--	---	--	---	--

<p>8. Luokka varattava aika: 60 min</p>	<p>kutsuminen</p>	<p>Tutkimukset</p>	<p>Keskusteltavia aiheita</p>	<p>Palaute</p>
<p>Osallistu mahdollisuuksien mukaan pedagogiseen oppilashuoltoryhmään ennen tarkastuksia</p> <p>SPAT: 1386 Jatkohoito SPAT: 1339 Käyntisyys: Z00.1 tai Z10.8 tai A98</p>	<p>Wilmaviesti huoltajille ja luokanvalvojalle. Oppilaat saavat infoa terveystarkastuksesta luokassa jolloin myös täyttävät oman kyselykaavakkeen (siihen varataan yksi oppitunti) tai anna kyseilylomake kirjekuoressa oppilaalle Varataan aika.</p> <p>Vanhemmat saavat kyselykaavakkeen ja lääkäri-ajan kotiin oppilaan kautta</p>	<p>paino, pituus, lähi- ja kaukonäöt, värinäkö, kuulo, RR päihdekysely (adsume), masennusseula (RBDI) tarvittaessa</p> <p>Rokotusten tarkistus ja täydennys tarvittaessa HUOM! Tarjoa HPV-rokotusta sille joka sitä ei ole vielä saanut. Anna tarvittaessa tietoa kotiin luettavaksi tai ohjaa: https://hvpv-rokote.fi/</p>	<p>Terveyskyselyjen läpikäyminen ja sen perusteella esille tulevat asiat keskustellen; terveydestä, voinnista, seksuaalisuudesta, ehkäisystä terveystottumuksista, suun terveys vuorokausirytmistä, perhe ja ihmissuhteista, jatko-opinnoista www.kumita.fi</p>	<p>Suoraan huoltajille, jos ovat mukana lääkärin-tarkastuksessa ja palautelehtinen kotiin</p>

8. Luokka Lääkärin osuus		<p>Terveystieteiden suullinen + kirjallinen etukäteisperehtyminen</p> <p>Esittäytyminen ja tarkastuksen tavoite, keskustelua esitietolomakkeesta esille nousseiden asioiden osalta. Tukitoimet (koti, koulu) kunnossa?</p> <p>Kroonisten sairauksien diagnoosien tarkastus ja kirjaus Pegasokseen</p> <p>Missä hoitokontakti, onko jatkosuunnitelma selvillä? Onko säännöllisen lääkityksen reseptit voimassa (astma, atopia, allergia)</p> <p>Somaattinen tutkimus <u>kahden kesken</u></p> <p>Sydän ja keuhkot auskultoidaan</p> <p>Pojat: puberteettiasteen tarkastus jos nuori antaa luvan / Tytöt: rintojen kehitysaste, jos kuu-kautiset eivät ole alkaneet.</p> <p>Skoliometria (iho, ko-operaatio, motoriikka)</p> <p>Näköasiat: näkökenttä, katseen suoruus</p> <p>Muut asiat, jotka esitietojen perusteella katsotaan tarpeelliseksi.</p> <p>Sovitetaan mitä kerrotaan vanhemmalle, mistä ei puhuta vanhempien kuullen.</p>	<p>Nuoren kanssa kaksin keskustelu th-teksteissä esiintulleista huolista.</p> <p>Päihteet kalltoin-kohtelu</p> <p>Seksuaaliterveys:</p> <p>Mielenterveys:</p> <p>oppimisvaikeudet</p> <p>Tärkeää kirjata asetetut diagnoosit sairauskertomukseen</p>	
---	--	---	--	--

9 Luokka varattava aika: 20-30 min (30 min)	kutsuminen	Tutkimukset	Keskusteltavia aiheita	Palaute
SPAT: 1315 Jatkoahoito SPAT: 1334	Wilmaviesti huoltajille ja luokanvalvojalle. Wilman kautta	kts 8.luokan terv.tarkastuksen teksti, kysy onko muutoksia tuohon tarkastukseen nähden Paino, pituus, ryhti tarv, puberteetti status, ad-sume tarv	Perhe ja ihmissuhteet seksuaalisuus, ehkäisy	Palautelappu kotiin tarvittaessa soitto tai helmiviesti huoltajalle

<p>Käyntisyys: Z00.1 tai Z10.8 tai A98</p>	<p>infoa ajoista tai luokassa</p> <p>Sovi etukäteen opettajan kanssa, milloin menet luokkaan kertomaan oppilaille tulevasta tarkastuksesta ja jakamaan valmiit ajat tarkastukseen. Valmiit ajat pegasokseen.</p> <p>kysy luokanvalvojalta mitä luokalle kuuluu ja onko opettajalla huolta Wilmaviesti huoltajille tulevasta tarkastuksesta ja kysy onko jotain toiveita tarkastuksen suhteen</p>	<p>rokotusten tarkastus ja rokotuksista printti</p>	<p>koettu terveys (allergiat, sairaudet), psyykkinen ja fyysinen hyvinvointi omasta hyvinvoinnista huolehtiminen jatkossa terveystottumukset (uni, liikunta, ruokailu, päihteet suun terveys)</p> <p>oppimisvaikeudet, tuen tarve, jatko-opinnot, yhteishaku, vapaa-aika Toiselle asteelle siirtyminen Arjen hallinta, omavastuu vuorokausirytmien ja terveystottumuksien suhteen Perhe ja ihmissuhteet seksuaalisuus, ehkäisy</p>	
--	--	---	--	--

Opiskelijaterveydenhuollon tarkastukset

Luokka	Kutsuminen	Tutkimukset	Keskusteltavia aiheita
--------	------------	-------------	------------------------

<p>Ensimmäinen vuosi</p> <p>SPAT: 1363 Jatkohoito SPAT: 1339 Käyntisyys: Z10.8 tai A98</p> <p>Tarkastukseen varattava aika: 60 min</p>	<p>Kaikki ensimmäisen vuoden oppilaat kutsutaan Wilman kautta tai tekstiviestitse</p>	<p>Kirjallisen terveystarkastuksen läpikäynnin yhdessä opiskelijan kanssa Pituus, paino, näkö, kuulo tarv, RR tarvittaessa AUDIT/ADSUME, BDI tarvittaessa Rokotusten ajantasalle saattaminen (käynnit sovitaan erikseen, yksilöllisesti) Vuorovaikutus ja yhteistyö</p>	<p>Keskustelu käydään luottamuksellisen terveystarkastuksen pohjalta Tutustuminen Terveystila: Pitkäaikaissairaudet ja niiden kanssa pärjääminen, Allergiat, Suun terveydenhuolto, muu oirekuva kyselyn pohjalta. Ravitsemus, Liikunta ja Uni: D- vitamiini ja calsiom, erikoisruokavaliot, ruokarytmi, ravinnon laatu ja määrä, ruokaympyrä. Liikunnan määrä: niin paljon liikkuvilta kuin liikkumattomilta, vuorokausirytmillä. Ihmissuhteet, mieliala ja jaksaminen: Ystävyyssuhteet ja niiden laatu, perhekuvio ja luottamus, Nuoren kasvua ja kehitystä haittaavat mielialaoireet - kartoitus ja seulonta. Päihteet: Ennaltaehkäisevä valistus päihteistä ja riippuvuuksista, nuoren päihteiden käytön kartoitus käyttäen keskustelun apuna seuloja (mm. audit, adsume, fagerströmin testiä....). Perheen päihde malli. Huomioidaan myös peliriippuvuudet Seksuaaliterveys: Yksilöllisesti, elämäntilanteen mukaan keskustellaan seurustelusta, ehkäisystä, sukupuolisuudesta, sukupuolen moninaisuudesta yms. Muut: Oppimis - / lukivaikeudet, muut elämäntilanteeseen ja opiskeluun vaikuttavat asiat.</p>
---	---	---	--

<p>Kutsuntaikäisen ennakkoterveystarkastus</p> <p>SPAT: 1321, 1364 Jatkohoito SPAT:</p>		<p>Tutkimukset: Puolustusvoimien kirjallisen terveystarkastuksen läpikäynnin yhdessä opiskelijan kanssa Pituus, paino, näkö, kuulo RR</p>	<p>Keskusteluaiheet pohjautuvat edellisen vuoden terveystapaamiseen sekä nuoren vahvuuksiin ja mahdollisiin rajoituksiin tulevaa varusmies - / siviilipalveluspaikkaa ajatellen. Opiskelujen sujuminen, perhe ja ihmissuhteet</p>
---	--	--	--

<p>1339 Käyntisyys: Z10.8 tai A98</p> <p>Tarkastukseen varattava aika: 60 min + lääkärille 20-30 min</p>		<p>Rokotusten ajantasalle saattaminen (käynnit sovitaan erikseen, yksilöllisesti) Vuorovaikutus ja yhteistyö</p>	<p>Terveystottumukset, vuorokausirytm Kunnon kohentaminen</p>
<p>Kutsuntaikäisen ennakkoterveystarkastus /Lääkäri</p> <p>SPAT: 1321, 1364 Jatkohoito SPAT: 1339 Käyntisyys: Z10.8 tai</p>		<p>sydämen ja keuhkojen auskultaatio, suu, nielu, korvat, vatsan palpaatio ihon tarkastus, tuki- ja liikuntaelimen tarkastus https://puolustusvoimat.fi/tietoa-meista/sotilaslaaketieteen-keskus/terveystarkastusohjeet</p>	<ul style="list-style-type: none"> - terveystottumukset - fyysinen aktiivisuus - uni ja unihäiriöt - mielenterveys - päihteiden käyttö - suun terveys
<p>Toisen vuoden lääkärin-tarkastus, tytöt</p>	<p>Tytöille tarjotaan mahdollisuus varata aikaa lääkärille</p>		
<p>Koko 2. asteen opintojen ajan oppilaille avoin sairausvastaanotto</p>	<p>Yksilöllisen tarpeen mukaan, yhteistyössä lääkärin kanssa. Opiskelupaikan lääkärille ajanvaraus opiskeluterveydenhuollon kautta.</p> <p>Kaikilla opiskelijoilla oikeus sairaanhoitoon, mielenterveyspalveluihin, ehkäisyneuvontaan</p>		